

Nova tovarna ivernih plošč

Lansko pomlad, torej skoraj pred letom dni, se je mudila v Jugoslaviji strokovna misija Mednarodne banke za obnovo in razvoj iz Washingtona. Njena naloga je bila, da strokovno oceni predlagane posamezne projekte iz programa razvoja jugoslovanskega gospodarstva v naslednjem petletnem obdobju. Mednarodna banka kot aktivni dejavnik v pospeševanju razvoja manj razvitih dežel je v našem primeru pravzaprav že stara znanka, saj je Brest že dobil investicijska sredstva pri tej mednarodni denarni ustanovi, in sicer leta 1969 za rekonstrukcijo tovarne pohištva.

Ko smo bili obveščeni, da bo obiskala Jugoslavijo strokovna misija Mednarodne banke in s kakšno nalogo prihaja, smo se v okviru konzorcija Domis, to je šesterice podjetij industrije Slovenije (Brest, Meblo, Javor, Stol, Marles in Novoles) in v soglasju z Izvršnim svetom SR Slovenije dogovorili, da predložimo tudi naše razvojne programe v sofinanciranje Mednarodni banki.

Mednarodna banka je postavila tudi določene pogoje, ki jih morajo projekti izpolnjevati, če naj konkurirajo za kreditiranje, na primer: vrednost projekta mora biti najmanj 10.000.000 dolarjev, sredstva morajo biti porabljena najmanj 90% za novogradnje (ne za delno rekonstrukcijo), prejet mora temeljiti na domačih surovinah, prihodnji izdelek mora zmanjševati jugoslovanski uvoz ali povečati izvoz in seveda vse druge ekonomske kazalce, ki potrjujejo ekonomičnost in rentabilnost naložbe.

V Jugoslaviji je bilo prijavljenih 139 projektov. Strokovna misija je po temeljiti analizi izbrala okvirno 19 projektov, ki bi jih bila Mednarodna banka pripravljena kreditirati. V ta, tako imenovani ožji izbor projektov je prišel tudi projekt Domis, in sicer projekta Bresta in Mebla.

V skupnem zahtevku Domisa je naše podjetje prijavilo projekt za gradnjo nove tovarne ivernih plošč, letne kapacitete 50.000 kubičnih metrov, pretežno gradbenih plošč. Tudi Meblo je vložil prijavo za novo tovarno ivernih plošč letne zmogljivosti 100 tisoč kubičnih metrov.

Naj se povrnem na naš zahtevek. Naš zahtevek znaša 4.710 tisoč dolarjev, in sicer za okroglo 4.200.000 milijonov za novo tovarno ivernih plošč, razlika pa za finalne tovarne, to je tovarne pohištva.

Osnovni podatki o novi tovarni bi bili:

Nova tovarna naj bi imela letno kapaciteto 50.000 kubičnih metrov ivernih plošč, od tega:

20.000 m³ oplemenitenih za pohištvo,
20.000 m³ vodoodpornih gradbenih plošč in
10.000 m³ ognjavnih plošč.

Za to planirano proizvodnjo bomo potrebovali letno okrog 90 tisoč kubičnih metrov surovin ali pri spremenjeni strukturi proizvodnje do največ 115.000 kubičnih metrov. Ocenjujemo, da je mogoče nabaviti potrebne količine surovin ob ustrezni tehnologiji, ki naj bi bila v novi tovarni. Tehnologija mora izhajati tudi iz strukture surovin, to je lesnih odpadkov in pretežno bukovih gozdnih sortimentov.

1. Izračun nam pove, da imamo v podjetju okrog 21.000 kubičnih metrov lesnih odpadkov, ki so uporabni za predelavo v iverne plošče. Nadalje, dobave lesnih odpadkov iz štirih najbližjih tovarnih računamo na približno 22.000 kubičnih metrov, kar predstavlja skoraj 50% potrebnih surovin.

2. Dobave GG Postojna bukovih gozdnih sortimentov in odpadkov iz predvidenega centralnega skladišča za lupljenje iglavcev v višini približno 33.000 kubičnih metrov.

3. Manjkajoče količine surovin je po predhodnih analizah mogoče dobiti iz okoliških gozdnih gospodarstev. Te dobave znašajo lahko od 40.000 do 50.000 kubičnih metrov ob upoštevanju konkurenčnih cen.

V strukturo surovin, ki jih bomo predelovali, smo vključili kot prvi v Jugoslaviji tudi bukov odpadke, ki nastajajo v tovarnah masivnega pohištva. S tem bomo odprli dodatni vir surovin in računamo na večje ponudbe, kot je vzeto v izračunu, neposredno pa se bo to odrazilo v razbremenjevanju stroškov v proizvodnji masivnega pohištva. To potrjujejo tudi naknadne ponudbe za bukov odpadke KLI Logatec in DIK Ravna Gora, s katero smo se dogovorili za 10.000 kubičnih metrov lesnih odpadkov letno.

Celotna vrednost proizvodnje v novi tovarni naj bi po planirani strukturi proizvodnje znašala okrog 130 milijonov dinarjev. Ta proizvodnja bo prav gotovo pozitivno vplvala na proizvodnjo TP Cerknica in TP Stari trg, predvsem pri oskrbi teh tovarni s kvalitetnimi materiali za njihovo osnovno proizvodnjo pohištva, kar nam daje podlago za načrtovanje večje proizvodnje pohištva za daljše časovno obdobje vsaj desetih let in prav gotovo večjo socialno varnost vseh zaposlenih v podjetju.

Naj podkrepim omenjene trditve z nekaterimi osnovnimi kazalci:

celotni dohodek bomo po investiciji povečali za 2-krat, izvoz prav tako za 2-krat, dobiček za 4-krat in akumulacijo prav tako za štirikrat.

Te rezultate bomo dosegli z enakim številom zaposlenih, kot jih imamo sedaj.

Planirana investicijska sredstva za novo tovarno (v 000 din):

1. gradbena dela skupaj	23.478
2. oprema — uvoz	75.480
3. oprema — domača	6.172
4. carina	15.096
5. montaža	13.000
6. ostali stroški	4.000

skupaj osnovna sredstva 137.226
trajna obratna sredstva 25.000

Celotna investicija bi torej znašala 16 milijard starih dinarjev.

Od celotnega zneska naj bi znašal delež Mednarodne banke 49,4 odstotka, domače banke 30,2% in lastna udeležba 20,4%. Poudariti moram, da je kredit Mednarodne banke verjetno zadnja možnost Bresta, da širi svoje kapacitete s pomočjo kredita te ustanove, kajti pogoji za pridobitev kredita se vse bolj zaostrujejo, tako glede najmanjšega zneska (sedaj 10 milijonov dolarjev) kot tudi tretmaja in potreb naše re-

publike, ki se uvršča med srednje razvita območja; zato bodo imela pri dodeljevanju novih kreditnih sredstev določeno prednost manj razvita območja.

Glede na zahtevo Mednarodne banke o garanciji pri najetih posojilih s strani državnih organov moram poudariti, da je o zahtevku Bresta in Mebla razpravljala tudi Izvršni svet SR Slovenije in zavzel pozitivno stališče. Menim, da pomeni ta podpora veliko moralno priznanje obema kolektivoma za njuna dosedanja prizadevanja in napore v gospodarjenju z družbenimi sredstvi. Osebo sem prepričan, da bomo tudi v naprej opravičili to visoko zaupanje, gospodarili po načelih dobrega gospodarja v korist celotnega kolektiva, pa tudi ožje in širše družbene skupnosti. Ravno dosedanja uspehi, nabrane izkušnje in znanje so glavni poroki, da bomo v tem uspeli.

inž. Jože Strle

Naše gospodarjenje lani in letošnji plan

Knjigovodska tehnika je vsaj zaenkrat pač taka, da nam lahko postrže z rezultati gospodarjenja preteklega leta šele ob koncu februarja. Takrat pa je številka Brestovega obzornika že v tisku, če ne že med kolektivom. Tako prihajamo z informacijami o našem gospodarjenju lani nekoliko pozno.

Tudi s planom smo v zamudi.

Zamudo je pogojevalo več vzrokov. Med izdelavo plana je bila vrsta sistemskih sprememb, sprejetih na zveznih organih, ki smo jih skušali upoštevati v planu. Letos je bil sprejet sporazum o oblikovanju dohodka ter delitve dohodka in osebnih dohodkov Bresta. Ta sporazum obravnava med drugim tudi sistem planiranja.

nja oziroma bolj rečeno, medsebojnih ekonomskih odnosov poslovnih enot. Ti odnosi so bili osnova planu za leto 1972. In končno so bili nekateri kadri, ki sodelujejo pri izdelavi plana, zadnje mesece veliko angažirani pri sestavi investicijskega elaborata za gradnjo tovarne ivernih plošč. Nadaljevanje na 2. strani

Ena izmed izvedb programa Barbara

Iz vsebine:

POSLOVNA POLITIKA ZA 1972 ● PREDSTAVLJAMO BARBARO
● KOMUNISTI SE VEDNO SAMOKRITIČNO ● IZVOZ — DA ALI NE ● PRED SPREJEMOM OBCINSKEGA PRORACUNA ● NASE STALNE RUBRIKE

Naše gospodarjenje lani in letošnji plan

Nadaljevanje s 1. strani
**GOSPODARJENJE LETA 1971
USPEŠNO**

Proizvodnja višja za 8%, realizacija porasla za 40%. Fizični obseg proizvodnje je leta 1971 kljub težavam, ki smo jih imeli pri proizvodnji nekaterih izvoznih izdelkov, porasel za 8%. Glede na to, da je bila za leto 1971 značilna konsolidacija novega proizvodnega programa v naši največji poslovni enoti Tovarni pohištva Cerknica, je porast proizvodnje zadovoljiv. Hkrati pa so dane možnosti za hitrejši naraščanje proizvodnje v letu 1972. V strukturi proizvodnje znaša delež pohištva 77% in delež primarnih izdelkov 23%. Veliko bolj smo bili uspešni na področju prodaje. Le-ta se je povečala v primeri z letom 1970 za 40%. Z uspešno prodajo v letu 1971 smo se dokončno otresli vpliva recesije ameriškega trga in odprodali zaloge zahtevnega programa, ki so ogrožale likvidnost podjetja in s tem možnosti za razširjeno reprodukcijo.

Zaloge gotovih izdelkov, ki so znašale 1. januarja 1971 36,6 milijona dinarjev, so znašale 1. januarja 1972 le še 21,4 milijona, kar pomeni, da so se znižale za 41%. Pomembno vlogo pri znižanju zalog gotovih izdelkov je imel izvoz. Lani smo izvozili za 5.109.000 dolarjev blaga; v primerjavi z l. 1970 znaša porast za 88%. V strukturi realizacije izvoza predstavlja izvoz na konvertibilno področje 80% celotnega izvoza, medtem pa je bilo 20% izvoza usmerjenega na vzhodna tržišča. Z uspešno vključitvijo Bresta na vzhodna tržišča (Vzhodna Nemčija, Sovjetska zveza) smo uspeli predvsem normalizirati naše zaloge. Z doseženim izvozom leta 1971 smo znova postali največji jugoslovanski izvozniki pohištva na konvertibilna področja. To je ugotovitev, ki nam sicer ne prinaša nobenih posebnih ugodnosti. Veliko pomembnejše je to, da smo s pomočjo izvoza lahko izplačevali osebne dohodke in hkrati kolikor toliko uspešno finančno obvladovali področje — nabave surovin in reprodukcijskih materialov.

Sicer pa je treba pri izvozu reči, da je stimulacija družbe slej ko prej premajhna, da bi spodbujala gospodarstvo k reševanju negativnih plačilnih bilanc s konvertibilnimi tržišči. Tudi dve devalvaciji nista prinesli v našem primeru, ko smo relativno močno vezani tudi za uvoz, nobenih bistvenih premikov v rentabilnosti izvoznih poslov, zlasti ne poslov za Združene države Amerike.

Za prodajo na domačem trgu leta 1971 lanko rečemo, da je bila še vedno konjunktorna. Končno nam je uspelo na vseh pomembnih jugoslovanskih tržiščih organizirati potniško službo. Organizirali smo tudi uspešno servisno službo. Predvsem pa lahko rečemo, da je startala tudi služba marketinga.

Leta 1971 smo še vedno prodali največ izdelkov v Sloveniji — 44,3% (leta 1970 45,7%), kar pomeni, da je potrebno napraviti v prihodnje še veliko več na obdelavi ostalih jugoslovanskih tržišč.

KAKO SMO GOSPODARILI S SREDSTVI?

Leta 1971 smo vložili v investicije 8,3 milijona dinarjev. Od tega zneska je znašal delež lastnih sredstev 5,7 milijona dinarjev. Pretežni del investicij se nanaša na dokončanje investicijskih višav in pripojeni poslovni enoti Tovarni pohištva Stari trg.

Tudi sicer je šlo na Brestu predvsem za dokončanje investicij, ki so se pričele v obdobju 1968—1970. Vse dokončane ali neokončane investicije so plačane, kar pomeni, da Brest nima nepokritih investicij.

Omenil sem že, da smo velik del ovrh sredstev uspešno reševali z izvozom. Pravčasno oskrbo proizvodnje z reprodukcijskimi materiali smo reševali tudi s pomočjo nekaterih trgovskih podjetij, ki so nam uvažali materiale tudi na tromesečni in daljši plačilni rok (sicer je treba pri uvozu vnaprej poslati sredstva).

Poprečno doseženi koeficient obratovanja vseh sredstev glede na doseženo proizvodnjo leta 1971 je znašal 2. To pomeni, da so bila sredstva podjetja za doseženi obseg proizvodnje vezana 180 dni. Vsekakor tu lahko rečemo, da naše gospodarjenje ni bilo dobro. Glede na to, da so tako vezavo pogojevali predvsem objektni vzroki (porast zalog gotovih izdelkov po recesiji v ZDA), vsekakor bolj z optimizmom gledamo na vezavo sredstev v letu 1972.

Za primerjavo, kako se je do konca leta 1971 oziroma do prvih mesecev letos izboljševalo stanje likvidnosti podjetja, nam najbolje pokažeta dva podatka. V začetku leta 1971 je bilo stanje terjatev do kupcev enako našim obveznostim do dobaviteljev. Glede na zapadlost terjatev in obveznosti pa je bilo stanje še veliko neugodnejše. Konec leta 1971 pa je bilo stanje naših terjatev do kupcev že za okrog 15 milijonov N din višje od obveznosti do dobaviteljev. V takem stanju nas ob-

vezna multilateralna kompenzacija ne bo prizadela, medtem ko to ugotovitev za lani, ko k sreči te kompenzacije ni bilo, ne bi mogli napisati.

DELITEV DOHODKA IN STANDARD

Celotni dohodek je leta 1971 povečal Brest za 44% — na 204 milijone dinarjev. V strukturi celotnega dohodka je znašal dobiček 5,4%, akumulacija (dobiček in amortizacija) 10,2%. Tako kot leta 1970 smo imeli tudi leta 1971 pospešeno amortizacijo. Stopnje amortizacije v letu 1971 so znašale za opremo 20% (življenjska doba 5 let) in za gradbene objekte 3,3% (življenjska doba 30 let). Ključno rešitveno ugodno stopnjo amortizacije z rezultati gospodarjenja ne moremo biti zadovoljni, kajti zavezani se moramo, da je lani se vedno konjunktura in da je za čas velike inflacijske nihanja uspešen premizek. Vendar moramo pri tem zapisati se nekaj. Se namreč kot celotni dohodek so narasli stroški poslovanja.

Predvsem gre za materialne stroške, katerih cene so se zvečile uveljavne konec leta 1970, pred zamrznjenjem cen. Po drugi strani moramo ugotoviti, da je bil lani zanjti porast cen v začetku leta 1971 in se to minimalen, medtem pa so cene v izvozu praktično nespremenjene se od leta 1967, poleg tega je bila leta 1971 devalvacija dolarja, ki je avtomatično uveljavila cene reprodukcijskih materialov iz uvoza za 20 odstotkov.

Cep rav je imel Brest v letu 1970 in delno tudi v začetku leta 1971 možnosti za povečanje cen, se teh nismo upali izkoristiti. Nasprotno, izvajali smo celo nekatere popuste, kajti zaloge so kot Damoklejev meč ogrožale likvidnost podjetja. V zaostreni kreditno-monetarni politiki nam tudi banke niso pomagale. Bolj ko smo bili potrebni pomoči, bolj smo bili deležni različnih kontrol in inspekcij.

Poprečen zaslužek zaposlenega Brestovca v letu 1971 je narasel za 8%, torej za toliko, kot je narasel obseg proizvodnje v podjetju. Poprečne neto mesečne osebne dohodke na zaposlenega je znašalo leta 1971 1351 din, kar je 4% manj od republiškega poprečja v lesni industriji SKS. Kacunajoč statistično oceno porasta življenjskih stroškov 4-članske družine v Sloveniji za 15%, so realni osebni dohodki na Brestu padli za 7%.

K standardu zaposlenih štejejo tudi subvencioniranje toplega obroka. Lani je koristilo topli obrok kar 79% zaposlenih. Poprečno je podjetje pokrivalo na vsakega zaposlenega Brestovca razliko do polne cene toplega obroka v znesku 37,27 din mesečno.

Za splošne potrebe podjetja in splošne družbene potrebe je izdvojilo podjetje v sklad skupne porabe 3 milijone dinarjev. Ta sredstva so v celoti namensko razporejena. Glavni znesek predstavljajo stroški izobraževanja kadrov, odplačila kreditov za stanovanjsko gradnjo in plačilo regresa za letovanje v letu 1972.

Pri razdelitvi sredstev za razširjeno reprodukcijo smo namenili približno enak znesek za osnovna in trajna obratna sredstva. Krepitev lastnega obratnega kapitala ni pogojena zgolj z gotovostjo nadaljevanja razširjene reprodukcije podjetja, temveč je postala tudi neke vrste zakonska obveznost (predpisani minimalni delež dolgoročnih sredstev v poprečno angažiranih obratnih sredstvih). Glede na to, da je bilo za Brest leto 1971 gospodarsko dokaj nemirno, mislim, da moja ugotovitev ni pretirana, če zaključim, da smo v takšnih pogojih leta 1971 uspešno gospodarili.

Program Barbara: moderna dnevna soba.

LETNI PLAN ZA LETO 1972 V SKLADU Z USTAVNIMI DOPOLNILI

Kot sem omenil že v uvodu, temelji plan za leto 1972 na samoupravnem sporazumu Bresta. Ta sporazum je izdelan v skladu z ustavnimi dopolnili. Brest krepi samoupravljanje poslovnih enot že več let. Za Brest pravzaprav ustavni amandmaji ne prinašajo ničesar bistveno novega. Kljub temu je napravljen v sporazumu in s tem tudi s planom korak naprej v decentralizaciji poslovnih enot. Poslovnim enotam je namreč dana možnost vplivati na gospodarjenje v sleherni poslovni enoti. Tako odslej ne sprejemajo poslovne enote zgolj svojih planov, temveč celotni plan podjetja. Če organi neke poslovne enote ne soglašajo s celotnim planom, imajo pravico »vetit«. Ta pravica zanteva usklajevanje poslopke, hkrati pa tudi veliko večjo angažiranost poslovnih enot in predvsem strokovnih služb podjetja. Ko pišem članek, poslovne enote plana za leto 1972 se niso obravnavale.

PROIZVODNJA V LETU 1972 VECJA ZA 31%

Letni plan predvideva obseg proizvodnje v višini 240 milijonov dinarjev, to je za 31% več kot lani. Delež končnih izdelkov bo znašal že 81%. Iz tega vidimo, da gre za največji porast proizvodnje v ravnih tovarnah. Na prvem mestu po povečanju obsegu proizvodnje bo leta 1972 Tovarna pohištva Stari trg, ki jo povečuje za 33%, na drugem mestu pa Tovarna pohištva Cerknica, ki jo povečuje za 35%.

Prav gotovo ne bo odveč trditve, da se bodo rezultati investicij v preteklin tren letni pokazali v pravem obsegu sele letos. Pomembna značilnost letošnje proizvodnje je v sestavljenosti proizvodnega programa tovarne pohištva Cerknica in v širjenju zunanje kooperacije. Prav gotovo je treba področje kooperacije v prihodnje še bolj obdelovati in razvijati, kajti s tem pridobivamo nove možnosti v izboljšanjem izkoriščanju naših proizvodnih kapacitet.

Plan proizvodnje je nižji za interno predelavo proizvodnje in znaša 224 milijonov dinarjev. V strukturi prodaje predstavlja izvoz 40% celotne prodaje. Pri prodaji v izvozu na konvertibilna tržišča, kamor bomo plasirali tri četrtine celotnega izvoza, ostaja slej ko prej problematične cene in izvozne stimulacije.

Tudi pri uspešnejšem plasmaju izdelkov na domačem trgu ostaja slej ko prej nerešeno vprašanje potrošniških kreditov. Razlika od preteklega leta je v tem, da se to vprašanje predvsem v sosednjih republikah zastavlja letos veliko ostreje, tako da je zato večina prodajnih pogodb še nepodpisanih. Stanje potrošniškega kreditiranja je prišlo tako daleč, da prerašča v zapiranje posameznih tržišč. Znano je, da je podjetje, ki nima potrošniških kreditov, ne glede na kvaliteto in povpraševanje, postavljeno v slabši položaj v primerjavi s podjetji, ki te kredite imajo. O teh

vprašanjih je bilo že veliko sestankov na najodgovornejših republiških institucijah. Zadeve se zapletajo, sami pa smo pred nepremostljivimi problemi. Brest vsekakor podpira predlog Ljubljanske banke, po katerem naj bi samo banke dajale potrošniške kredite potrošnikom, le-ti pa naj bi se sami odločili, kje in katero blago bodo kupili.

O rešitvi vprašanja potrošniških kreditov bomo prav gotovo še pisali. Po naših izračunih bi Brest potreboval v letu 1972 najmanj 10 milijonov dinarjev dodatnih sredstev potrošniških kreditov. Ena izmed verjetno edinih možnosti za pridobitev teh sredstev je organizirano varčevanje zaposlenih. S takim varčevanjem oziroma delnim izplačilom osebnih dohodkov zaposlenih prek banke bi povečali sredstva pri banki, posredno pa omogočili na ta sredstva pridobitev potrošniških kreditov za podjetje. Zanimanje posameznikov se kaže tako v podjetju kot tudi v ugodnih obrestnih stopnjah na privarčevanih zneskih.

MINIMALNA AKUMULACIJA IN OSEBNI DOHODKI

V letu 1972 predvidevamo, da bi stopnja dobička porasla na 6,7 odstotka, akumulacija pa na 11,1 odstotka.

V letu 1972 predvidevamo, da nu dve novi ekonomski kategoriji: kalkulatívni osebni dohodek in minimalna akumulacija. Kalkulatívni osebni dohodki so v skladu s samoupravnim sporazumom Bresta v vseh poslovnih enotah enaki glede na analitično oceno delovnih mest (enaka startna vrednost točke). Ti kalkulatívni osebni dohodki so enaki zadnjemu šestmesečnemu poprečju lesne industrije SRS pred sprejemanjem plana. Poprečni mesečni neto kalkulatívni osebni dohodki na zaposlenega znašajo za leto 1972 1468,00 din in se povečujejo v primeri s preteklim letom za 9%. Vsako povečanje obsegov proizvodnje nad planiranim bo imelo za rezultat tudi enako stopnjo povečanja osebnih dohodkov.

Minimalna akumulacija je sestavljena iz posrednih in neposrednih obveznosti poslovnih enot iz tekočega poslovanja in do razširjene reprodukcije. Med poslovne obveznosti poslovnih enot sodijo: obvezni rezervni sklad podjetja, sredstva skupne porabe, odplačila kreditov za obratna sredstva, odplačila kreditov za osnovna sredstva, dobljena do leta 1965 (do tega leta je bilo poslovanje v smislu delitve dohodka centralizirano), pokrivanje toplega obroka, druge pogodbene obveznosti (po družbenih dogovorih v občini za komunalno gradnjo in narodno obrambo), prispevek v skupne rezerve gospodarskih organizacij, prispevek v kreditni sklad podjetja za morebitno pokrivanje kalkulatívni osebnih dohodkov (le-ti so vsem poslovnim enotam zajamčeni).

Neposredne obveznosti poslovnih enot pa so: obresti od poslovnega sklada (sredstva, izplačana kot obvezni kredit za nerazvita območja), odplačila kreditov za

Konec na 3. strani

Za najzahtevnejše — program Barbara

Naše gospodarjenje lani in letošnji plan

Nadaljevanje z 2. strani osnovna sredstva, najeta po letu 1965 in tekoče investicije.

Poslovne enote, ki so uspešno pokrile minimalno akumulacijo, imajo še možnost za delitev ostanka dohodka na osebne dohodke iz uspešnosti poslovanja in na sklade. To delilno razmerje je v letu 1972 predvideno 70 : 30 v korist skladov. Vendar pomeni to glede na neizenačene pogoje gospodarjenja, da se v nekaterih enotah ustvarja tako imenovani ekstra dobiček, osebni dohodki iz poslovne uspešnosti pa ne bi smeli presegati 10 % izplačanih kalkulativnih osebnih dohodkov. S planom je predvideno, naj bi osebni dohodki iz poslovne uspešnosti narasli še za dodatne 4 %. Po planu naj bi torej osebni dohodki v poprečju podjete porasli letos na 13 % oziroma na 1528 din mesečno neto poprečje na zaposlenega.

Vsako povečanje produktivnosti in akumulativnosti (zniževanje stroškov), pa bo povzročilo še hitrejša naraščanja osebnih dohodkov.

Glede na postavljeni plan in dejanske možnosti, ki se kažejo že v zelo uspešnem startu v januarju in februarju (poslovne enote so z obsegom proizvodnje prvič na dinamiki letnega plana), pa bodo prav gotovo predvideni rezultati in s tem tudi osebni dohodki preseženi. Računamo, da bo celotno povečanje osebnih do-

hodkov v letu 1972 med 18 in 20 odstotki. Od nas vseh pa bo odvisno, če bomo v prizadevanjih za večjo proizvodnjo, višji rezultat in večje osebne dohodke uspeli. Zelena luč za start je prav gotovo ugodna.

Pri minimalni akumulaciji moram opozoriti še na nekaj. Za poslovne enote, ki ne dosežejo minimalne akumulacije, je treba izdelati interne sanacijske programe.

NAJVIŠJI IN NAJNIZJI OSEBNI DOHODEK

Pri normalnem doseganju normativov ob polnem delovnem času bodo znašali najnižji osebni dohodki na zaposlenega 860,00 dinarjev, najvišji pa največ 6000,00 dinarjev. Glede na to, da sta dve poslovni enoti napravili obračun osebnih dohodkov za januar in februar še po stari analitični oceni, je dobilo v poprečju obeh mesecev pet zaposlenih osebne dohodke izpod 800,00 dinarjev. Poslovna politika in plan za leto 1972 predvidevata, da bi morali najpozneje v decembru izginiti osebni dohodki izpod 1000,00 dinarjev neto mesečno na zaposlenega.

Poslovna politika in plan za leto 1972 tudi predvidevata, da razlika med najnižjo in najvišjo vrednostjo točke med poslovni-

mi enotami ne sme presegati 20 odstotkov.

Poleg povečanih osebnih dohodkov bodo na standard v letu 1972 vplivali tudi regresji za letovanje in večja masa stanovanjskih sredstev za individualno gradnjo. V letu 1972 bo dobil vsak delavec Bresta regres za letovanje v znesku 300,00 dinarjev, medtem ko bo znašal skupni znesek sredstev za dodelitev stanovanjskih kreditov okrog 1,6 milijona dinarjev ali skoraj trikrat več kot leta 1971. Glede na visok porast zahtevkov za te kredite bo verjetno tudi letošnji znesek sredstev znatno premajhen.

MINIMALNA INVESTICIJSKA VLAGANJA

Da ne bi okrnili standarda v letu 1972 in da bi v prihodnjih letih omogočili vložitev kapitalne investicije v gradnjo tovarne ivernih plošč, bodo letošnje investicije relativno nizke in izpod ravni amortizacijskih sredstev. Plan predvideva, da bo znašala skupna vrednost investicijskih vlaganj v letu 1972 4,3 milijona dinarjev. Največ sredstev bo potrošeni za investicije v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg, kamor se je zadnja leta vlagalo manj sredstev kot v tovarne pohištvene proizvodnje.

Investicije Bresta v letu 1972 so namenjene skoraj izključno za nabavo opreme oziroma v modernizacijo proizvodnje. D. Mlinar

ročninski del proizvodnje, — terminske in kvalitetne proizvodne pogoje, ki so pogodbeno dogovorjeni med kupcem in proizvajalcem, — kvaliteto izdelkov v skladu z načeli solidnosti do kupcev s tem, da se število reklamacij zmanjša na najmanjšo možno mero.

ISKATI NOVE MOŽNOSTI V TEHNOLOGIJI

2. Naloge s področja priprave in izvajanja proizvodnje so predvsem naslednje:

— nadaljevati je treba z interno standardizacijo predvsem na področju tehnoloških postopkov, tehnične dokumentacije, vse s ciljem, da to preide na sistemsko obdelavo,

— zagotoviti, da izsledki dose-danjih analiz najdejo ustrezno uporabno vrednost in s tem zagotovljeno uporabo standardov v proizvodnji.

nabaviti večje količine blaga skladno z večjim obsegom proizvodnje. To dejstvo nalaga, da se nabavno tržišče zasleduje kontinuirano in da se pri tem dosežejo kar najboljši rezultati, predvsem v cenah blaga, rokih in kvaliteti dobav. Zaradi trenda naraščanja cen je potrebno vsako nabavno odločitev osvetliti iz vseh tehničnih in ekonomskih vidikov.

PRIMARNA PROIZVODNJA

4. Na področju proizvodnje, nabave in prodaje primarnih izdelkov temelji poslovna politika na naslednjem:

— zmanjšala se bo nabava bukovih hlodovine, povečala pa nabava jelove, kar bo omogočilo tudi večjo proizvodnjo mehkega žaganega lesa,

— povečan bo nakup bukovega žaganega lesa, predvsem pa se bo povečala nabava že prireznih elementov. Tak sistem pa za-

Domače vzdušje — ob Barbari

Na področju proizvodnje ivernih plošč je treba v prihodnjem obdobju zagotoviti povečanje sedanje kapacitete za 3000 kubičnih metrov. Studijsko je treba obdelati tehnološke novosti v razvoju proizvodnje iverk za dolgoročni načrt razvoja te proizvodnje.

Pogonske službe morajo urediti dokumentacijo investicij iz preteklih let, predvsem izvedbene načrte, načrte kanalizacije in čistilnih naprav. Izdelati je treba študijo o izboljšanju energetskih naprav (eksploatacija).

Nadaljevati je treba s študijem dela in časa. Opraviti je treba potrebne organizacijske ukrepe, ki bodo zagotavljali realizacijo tega načrta v praksi. V tem smislu je treba obdelati tudi službo kontrole kvalitete.

Mehanizacija dela na hlodišču in skladišču žaganega lesa v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg je ena izmed osnovnih investicijskih akcij v tem letu. Izbrati je treba tehniko predelave odpadkov in rešiti to vprašanje iz tehničnega in ekonomskega vidika.

V tapetništvu je treba doseči organizacijo na ravni industrije izdelave tapetniških izdelkov. Preučiti je treba možnost za cenejše proizvodnje, predvsem pa urediti vprašanje režijskih pri-bitkov.

NABAVA NAJ BO EKONOMICNA

3. Nabavni potencial bo moral ob slabših nabavnih možnostih

hteva ustaljenost proizvodnega programa, predvsem masivnega pohištva.

UVELJAVLJANJE USTAVNIH DOPOLNIL

5. Na samoupravnem področju bo v 1972. letu dejavnost usmerjena predvsem na uveljavljanje ustavnih dopolnil, s tem pa na oblikovanje in krepitev samoupravnih odnosov v podjetju. Te naloge se kažejo predvsem:

— organizacija poslovanja, odnosi med temeljnimi organizacijami združenega dela in njihove pristojnosti,

— organizacija upravljanja podjetja in pristojnosti posameznih organov upravljanja.

— Pripraviti bo treba pravilnik o tehničnih in drugih izboljšavah, saj dosedanji ne stimulira k iskanju tehničnih izboljšav.

— Pripraviti bo treba pravilnik o razdeljevanju stanovanj in kreditiranju stanovanjske graditve.

— Bolj poglobljeno bo treba vplivati na samoupravno in politično dejavnost v podjetju. Z dosledno uporabo veljavnih splošnih aktov bo treba zagotoviti večjo delovno disciplino in odgovornost posameznikov.

— Poskrbeti bo treba, da ne bo informiranje samo formalna pravica, in zagotoviti, da bo informiranost v podjetju še bolj zaživel.

Konec na 4. strani

Poslovna politika za 1972

S sprejetjem poslovne politike za letošnje leto kasnimo. Se sedaj nam niso znani vsi ekonomski ukrepi zveze in republike. Predvsem je treba pričakovati spremembe deviznega sistema, kreditno-monetarne politike, politike cen itd. Danes lahko ugotovljamo, da je bila opravljena devalvacija, ni pa bilo sprejetih mnogo ukrepov, ki morajo devalvacijo nujno spremljati (sistem premij, carina, davčna politika itd.). Ni znan postopek za odmrzovanje cen, skratka, ni znana operativna politika cen.

V okviru republike je predvideno, da bo v letu 1972 narasel družbeni proizvod, medtem ko naj bi akumulacija porasla še hitreje. To pomeni, da bo za leto 1972 značilno počasnejše naraščanje standarda (osebni dohodki in kolektivna potrošnja) kot

naraščanje akumulacije oziroma ustvarjenih sredstev za razširjeno reprodukcijo. Taka politika razdeljevanja družbenega proizvoda pa pomeni temelje za uspešno uresničevanje stabilizacijskega programa.

Na takšni osnovi je pripravljen predlog poslovne politike podjetja za 1972. leto.

DOKONČNO SPREJETI MARKETING KONCEPT

1. Pred dvema letoma smo se zavestno odločili, da bomo celotno dejavnost podredili marketing konceptu. Prva faza dejavnosti marketinga je za nami. Marketing koncept mora v 1972. letu zajeti vse dejavnosti Bresta, kajti le tako bomo lahko zadostili postavljenim ciljem ekspanzije razvoja podjetja na vseh ravneh. S

sprejetim marketing konceptom prehitavamo sorodna podjetja, to pa je poročstvo za uspešnost poslovnega procesa.

S stališča marketing koncepta bo treba posvetiti v letu 1972 vso pozornost naslednjim področjem:

— Stroški in sistemi obračuna stroškov. Načelo — z vloženimi stroški čim ugodnejši rezultat — mora postati vodilo v našem poslovnem procesu. Skrb za racionalno in ekonomično poslovanje mora biti usmerjena na vseh ravneh nastajanja stroškov (direktni in režijski). Obračun stroškov mora temeljiti na realnih kazalcih ob uporabi sodobnih metod in sistemov, predvsem pa je treba razmejiti stroške na relaciji izvoz — domače tržišče.

— Sedanji proizvodni program je treba podvreči analizi vrednosti in tehnično-tehnološkimi izpolnitvam s ciljem večjega plasmaja. Nadaljevati je treba z zmanjševanjem naročilniškega sistema proizvodnje in povečati obseg lastnega programa.

— Za realizacijo lastnega programa je treba obdelati predvsem zahodna in vzhodna evropska tržišča. Z istim ciljem je treba preučiti razvoj lastnih predstavništev doma in v tujini s konkretizacijo poslovanja in ekonomskih učinkov.

— Za potrebe tako razširjenega tržišča z lastnim programom je potrebno pripraviti nov program furniranega, masivnega, kuhinjskega in tapeciranega pohištva.

— Na področju distribucije je treba razviti strategijo večjega približevanja potrošnikom, kot so lastne trgovine, skladišča v večjih mestih in potniško — servisna služba.

S prodajnega stališča je treba v 1972. letu zagotoviti predvsem: — prodajni potencial, ki bo sposoben realizirati večji obseg prodaje po dosedanjih in novih prodajnih poteh, — obdelavo vseh važnejših tržišč za prodajo lastnega programa in sprejemanja naročil za na-

Barbara — spalnica

Poslovna politika za 1972

Nadaljevalne s 3. strani
IZBOLJSATI KADROVSKO STRUKTURO

6. Kadrovske del poslovne politike zahteva:

— intenzivno, učinkovito in obsežno kadrovske ukrepanje, ki se bo izražalo:

v kadrovske, premestitvenih in izobraževalnih akcijah, v pritegovanju novih strokovnih kadrov, v štipendijski politiki.

Osnovni pogoj take politike je tudi prihodnja zamrzitev sprejemanja nekvalificiranih delavcev in delavcev z neustreznimi izobrazbo kot pogoja za prihodnje izobraževanje.

Nadaljevalo se bo z začetno akcijo izobraževanja v podjetju. Na področju nagrajevanja je treba zagotoviti slehernemu delavcu, da bo prejemal osebne dohodke, ki bodo primerni njegovega delovnega uspehu in odrazu njegovega dela na uspeh kolektiva kot celote.

S stanovanjsko politiko je treba težiti k povečanju števila individualnih gradenj, pri tem pa podpirati cenejše gradnje.

KVALITETNA OBDELAVA PODATKOV

7. Avtomatska obdelava podatkov mora zagotoviti kvaliteto svojih izdelkov in prvenstveno ugotoviti sedanji obseg dejavnosti.

Organizacijsko in programsko bo pripravila nove obdelave predvsem s področja knjigovodstva in razpisovanja dokumentacije za Tovarno pohištva Cerknica.

VEČ OBRATNIH SREDSTEV

8. Na ekonomsko-finančnem področju predvidevamo predvsem naslednje elemente poslovne politike:

a) Izhajajoč iz politike republike, predvsem pa iz lastnih potreb po večanju lastnega obratnega kapitala in potreb novih investicijskih vlaganj mora tudi na Brestu v letu 1972 hitreje naraščati akumulacija, kot pa bodo rasli osebni dohodki in kolektivna potrošnja.

b) Povečati bo treba poslovni sklad in se približati mejli, ki jo predvideva novi zakon, ki je v pripravi in bo zahteval, da že v letu 1972 dosežemo 55% dolgoročnih obratnih sredstev nasproti poprečno angažiranim obratnim sredstvom.

c) Osebni dohodki na Brestu se bodo povečali na raven poprečnih osebnih dohodkov v slovenski lesni industriji, to pa narekuje, da se dosežejo najmanj poslovni rezultati, ki so predvideni z načrtom za leto 1972. To pomeni v poprečju podjetja povečanje za 10% pri 100% realizaciji finančnega načrta.

d) Poslovna uspešnost mora postati ena izmed pomembnih oblik stimulacije.

e) Glede na enotne cilje in enotno politiko podjetja dosežena vrednost točke vključno z izplačano poslovno uspešnostjo ne sme presegati 20% razlike med najvišjo in najnižjo izplačano točkovno vrednostjo. Več ustvarjena sredstva naj bi šla v rezervni sklad poslovne enote.

f) Najnižji osebni dohodek je predviden s 1000 din, najvišji pa s 6000 din.

Izplačani osebni dohodki ne smejo presegati osebnih dohodkov, določenih s samoupravnim sporazumom lesne industrije Socialistične republike Slovenije.

g) Masa amortizacije naj bi se v odnosu kljub revalorizaciji ne povečala, razen za na novo aktivirana osnovna sredstva. Ustvarjena sredstva se bodo v letu 1972 uporabljala predvsem za odplačilo kreditov in investicij v enostavno reprodukcijo.

h) V načrtu za leto 1972 je potrebno obvezno določiti delilna razmerja, predvsem pa zagotoviti pokritje skupnih obveznosti do enostavne reprodukcije in del

sredstev tudi za razširjeno reprodukcijo.

i) Po zaključnem računu za leto 1972 je treba dati prednost razporeditve dohodka v poslovni sklad za potrebe trajnih obratnih sredstev, ki bodo ob vzporednih investicijskih vlaganjih osnova za povečanje proizvodnje in finančnih rezultatov v prihodnjih letih.

j) Poseben problem predstavljajo sredstva za potrošniške kredite. Za izboljšanje stanja je potrebno povečati v lastni trgovini poleg na 30%, odplačilo pa znižati na leto in pol. Pridobiti pa bo treba dodatna sredstva za potrošniške kredite v višini najmanj 10 milijonov dinarjev.

k) V interesu podjetja in posameznikov moramo že v I. polletju 1972 urediti sistem uspešnejšega varčevanja sredstev pri bankah. Hranilne vloge so namreč osnova poslovnih bank za dajanje potrošniških posojil. Tak način uporablja že vrsta podjetij, med drugim tudi nekatera podjetja v naši občini.

l) Stroški režij se bodo v 1972. letu obravnavali kot proračunska sredstva. Vse prekoračitve bodo

morali prej odobriti poslovni svet poslovne enote. To pa predstavlja odgovornost pred odredbodajalce.

m) Kot obvezni sistem se bo uporabljala metoda pokritja; uporabljala se bo kot element v selektivnosti asortimenta izdelkov v letu 1972 in za leto 1973.

n) V letu 1971 je bil sicer izdelan srednjeročni načrt do 1975. leta, vendar je treba ta načrt v 1972. letu izdelati v podrobnostih z upoštevanjem vseh razvojnih možnosti poslovnih enot. To delo bo zajelo širok krog strokovnih sodelavcev.

o) Doseženo raven poprečnih osebnih dohodkov na Brestu v letu 1972 daje možnost, da konec leta pomaknemo mejo najnižjih osebnih dohodkov z 800 na 1000 dinarjev. Tako konec leta 1972 osebni dohodki na Brestu ne bi smeli biti nižji od 1000 dinarjev. To pa nam zagotavlja dosežena višja produktivnost in boljše izkoriščanje kapacitet.

Razširiti je treba pravilnik o varstvu pri delu, ki ga ima samo TP Cerknica, še na ostale poslovne enote.

Predstavljamo Barbaro

Po skoraj enoletnih pripravah v Brestovih strokovnih službah smo dobili iz proizvodnje prvo serijo elementov novega ploskovnega pohištva, program Barbara.

Že pred pričetkom lanskega Salona pohištva v Ljubljani je marketing pripravil za obiskovalce salona anketo o našem pohištvi. Na osnovi temeljite analize dobjenih odgovorov in želja smo skupno s prodajno službo in službo za oblikovanje izdelali predlog za dopolnitev dosedanjega programa. Istočasno sta tehnološka služba in služba za standardizacijo opravili vsa potrebna dela pri določitvi tehnoloških in drugih postopkov in poti.

Prvi vzorec Barbare smo prikazali na Salonu pohištva v Beogradu. Ocene obiskovalcev so bile spodbudne. Odločili smo se. Program Barbara je osnovni program pohištva v Tovarni pohištva Cerknica.

Barbaro sestavlja 37 različnih elementov, ki omogočajo opremo najrazličnejših stanovanjskih prostorov. Z elementi Barbara lahko delno ali pa v celoti opremimo različne velikosti dnevnih sob, otroških in študentskih sob, delovnih kabinetov, knjižnic, jedilnic ter klasičnih in modernih spalnic.

Elementi Barbara so konstruirani tako, da ima tudi posamez-

ni element svojo funkcionalno vrednost.

Ves program Barbare je v prodaji po elementih, tako da si lahko kupec izbira opremo stanovanja po svojem okusu in tudi svojem žepu primerno. S kombiniranjem različnih višin, po dolžini pa je omogočeno kombiniranje v razmaku po pol metra. Sestavljanje elementov je preprosto, saj dva elementa veže samo sponski vijak.

Prva serija elementov je izdelana v tekovem lepljenem furnirju v nizki mat obdelavi, že v obdobju maj — junij pa bomo obogatili izbiro v mahagonij lepljenem furnirju, obdelanem na visoki sijaj.

Kljub temu, da imamo Barbaro že v prodaji, pa kasnim z ekonomsko propagando. Vzroki so objektivni in subjektivni. Trenutno je v izdelavi enobarvni prospekt in večbarvni katalog, ki bo kupcem približal nov izdelek tudi po oblikovni plati.

Po podatkih prodaje na trgu je za Barbaro veliko zanimanje. Od nas pa zavisi, ali bomo to zanimanje in zaupanje tudi obdržali. Pri tem mislim predvsem na kvaliteto izdelkov, pravočasno dobavo zahtevanih elementov, pravočasno reševanje morebitnih reklamacij, na reklamo in podobno.

V. Harmel

Za najbolj zahtevne — Barbara

Barbara — tudi otroška soba

Uspešna prodaja BARBARE

Že v letu 1971 so začele strokovne službe pripravljati za proizvodnjo in tržišče program, ki naj bi zamenjal dosedanje kosovno omarasto pohištvo. Že prej smo vedeli, da mora biti izbira usmerjena na osnovi več smotrov in sicer: program mora biti sestavljen, tehnološko mora biti poenostavljen, za tržišče pa mora ohraniti vse značilnosti kvalitete, ki je znana že vsem kupcem Brestovih izdelkov.

Danes lahko trdim, da smo imeli pri izbiri srečno roko, saj je sestavljeni program Barbara, ki smo ga ponudili tržišču letos v februarju, zelo uspešno startal. Pa ne samo na domačem trgu, tudi v tujini se zanimajo za Barbaro. Že na prve ponudbe smo dobili v glavnem od vseh zainteresiranih zelo spodbudne odgovore, torej že tudi naročila za dobavo prvih poizkusnih količin. Od kvalitete teh pa bodo seveda odvisna prihodnja naročila oziroma posli za prodajo tega programa v tujini.

Kaj pa domače tržišče?

Program, ki vsebuje ali skoraj vse elemente za opremo ne samo dnevne sobe, temveč vsega stano-

vanja, ima seveda veliko prednost in teh se kupci — potrošniki tudi v veliki meri poslužujejo. Mnogo pohval smo poželi že v prvih dneh prodaje tega programa, saj je potrošniku res dana velika možnost za izbiro elementov po njegovi želji.

Seveda je, kakor pač pri vsakem novem programu, tudi nekaj kritičnih pripomb oziroma, boljše rečeno, predlogov za izboljšanje in izpopolnitev. To bomo seveda upoštevali pri prihodnjem razvijanju programa Barbara. Tega nisem omenil samo zaradi predlogov, temveč predvsem zato, da bodo naši potrošniki in kupci obveščeni, da bomo tudi v prihodnje program Barbara razvijali in izpopolnjevali ter seveda pri tem upoštevali vse zahteve modernega razvoja stanovanjske izgradnje in stanovanjske opreme.

Ko torej ugotavljamo, da je sestavljeni program Barbara uspešno startal, ne smemo pozabiti, da je še veliko nedorečenega v razvoju pohištvene industrije, zato moramo dati tržišču spet nove predloge, nove modele, morda čez kakšno leto nov program.

F. Turk

Analitična ocena spet na tehtnici

Novo analitično oceno delovnih mest je sprejel centralni delavski svet že aprila 1971 s pripombo, da začne veljati istočasno s pravilnikom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Žal pa je bil ta splošni akt — sporazum o oblikovanju dohodka ter o delitvi dohodka in osebnih dohodkov izdelan šele decembra leta 1971, pričel pa je veljati 1. februarja 1971. V skladu s sprejetim sklepom centralnega delavskega sveta je s tem datumom v veljavi tudi nova ocena delovnih mest.

Od izdelave analitične ocene delovnih mest pa do uveljavitve v praksi je torej minilo skoraj leto dni. V tem času se je marsikje spremenila organizacija in tudi drugi dejavniki in pogoji, ki vplivajo na oceno delovnega mesta. Iz poslovnih enot so se pojavljale zahteve po ponovni oceni delovnih mest, ki bi bile izraz dejanskega stanja. Tudi najbolj odgovorni delavci podjetja so izrazili svoje mnenje in se pridružili istemu zahtevku.

Svet za koordinacijo poslovanja je imenoval v vseh poslovnih enotah 5 do 7 dodatnih članov komisije za organizacijo in vrednotenje dela. Naloga teh članov je bila, da pregledajo pravilnost analitičnih ocen v svojih poslovnih enotah in predlagajo vse najbolj

kritične ocenitve centralni komisiji v dokončno odločanje.

Predloge dodatnih članov so izdelali že v vseh poslovnih enotah. Ugotavljamo, da je zahtevkov za zvišanje ocen celo veliko, saj jih je kar za 23% delovnih mest. Seveda pa sprememba v eni poslovni enoti zahteva spremembo enakega delovnega mesta tudi v drugi poslovni enoti, zato je ta odstotek še znatno višji. Iz predlogov ugotavljamo tudi težnjo, da bi z analitično oceno reševali kadrovska in druga vprašanja, kar pa je popolnoma zgrešeno. Analitična ocena delovnih mest naj bi bila odraz dejanske zahtevnosti delovnega mesta, ne glede na to, kdo ga zaseda. Vsa druga vprašanja lahko rešujemo z že sprejetim sistemom napredovanja delavcev ali pa z ustrezno kadrovskega zasledbo.

Centralna komisija bo reševala predloge sprememb in pritožbe skupaj s predsedniki komisij dodatnih članov. Predlog bo dan še v petnajstdnevno javno razpravo. S tem bo omogočeno, da bodo vsi delavci seznanjeni s predlaganimi spremembami in bo tudi dana možnost slehernemu članu delovne skupnosti dati še morebitne pripombe.

J. Škrlič

Komunisti še vedno samokritično

Morda je prezgodaj ocenjevati dejavnost osnovnih organizacij Zveze komunistov v Brestovih poslovnih enotah, odkar so po sklepu občinskega komiteja Zveze komunistov te organizacije spet samostojne, enotnost njihovega delovanja pa vsaj organizacijsko zadržana v koordinacijskem organu — v svetu komunistov. Vendar so nekatere aktivnosti v zadnjem obdobju dale nekaj osnovnih stvari za takšno ocenjevanje.

Prvo, kar smo lahko ugotovili ob sestankih in konferencah jeseni in pozimi, je nepreklicno jasnejše opredeljevanje vsaj do vloge in odgovornosti komunistov in njihovih organizacij. Vsi dogovori komunistov so po zapletih v Hrvaški, po plenarnih zveznih in republiških organov, tudi v Cerknici in na Brestu imeli očiten odmev. Lahko zapišemo, da že zlepa ni bilo politične akcije, ki bi tako temeljito posegla v zavest vseh naših ljudi, ne le komunistov.

Prvi uspeh je očiten: komunisti so enotno in glasno obsodili lastno zaspanost, neučinkovitost in neustrezno organiziranost. Povsod so ugotavljali neustrezno strukturo svojih lastnih organizacij, ugotavljali vzroke za takšen sestav, vodstvom pa so očitali preveliko zaprtost v lastne kroge in predvsem premajhno obveščenost ter možnost članstva za kakršne koli vpliv na oblikovanje politike zveze same in družbenih tokov v širšem pomenu.

Na sestankih osnovnih organizacij, pa tudi na občinski konferenci komunistov v Cerknici, je bila zastavljena precej ostrejša smer v delovanju organizacij, tako s stališča lastne notranje zrelosti in idejne jasnosti ter enotnosti komunistov, njihove odgovornosti in organiziranosti, kakor tudi glede delovanja članstva in organizacij navzven — v smislu družbenega reagiranja, soočenja in ustvarjanja političnih razpoloženj.

Cilji so torej dokaj jasni: postati družbena sila, mimo katere ne sme nobena pomembna akcija, ki kakorkoli zadeva položaj delovnih ljudi v obsegu občine, podjetja ali kraja. Da pa bi ta položaj obvladali, mora biti ta sila idejno trdna, enotna, sposobna in organizirana.

Sami sebi bi delali škodo, če bi trdili, da Zveza komunistov na Brestu v tem trenutku obvladuje katerokoli od naštetih kvalitet. Priznajmo: kot organizacija nismo ne močni ne enotni in ne sposobni jasno in uspešno spoprijemati se s celo paleto različnih gledanj, od kvaziproletarskih interesov preko zakoreninjenih mojstrske miselnosti do tehnokratskih in apolitičnih obnašanj, kar poleg še drugih morda manj izrazitih ideologij lahko vse v eni sapi vdihavamo na Brestu.

Gre za opazanja in razmišljanja ob kandidiranju delavcev za nove organe upravljanja in za rahlo predrzen poskus ocene predlaganih kandidatnih list ozioroma politične dejavnosti komunistov ob tem konkretnem primeru.

Napačno bi bilo očitati Zvezi komunistov v tem obdobju in ob tem primeru neprizadetost in neaktivnost. Nasprotno, dokaj živahno so organizacije same in razširjene z delavci drugih političnih organizacij »pisale« te kandidatne liste, vendar se zdi, da bi bile zelo podobne tudi v primeru, če bi jih mirno prepustili sindikatom ali kolektivom kot samoupravnemu organizmu... Kot ugotavljajo priostreni jeziki že navsezgodaj, lahko upravičeno pričakujemo namesto centralnega delavskega sveta izvolitve dobre centralne obrtne zbornice.

Takšna je volja ljudstva, bodo rekli predlagatelji; kolektivi so potrdili takšno kandidatno listo

in kolektivi so izvolili te kandidate po demokratičnem postopku in brez kakršnegakoli pritiska. Res je.

Na ta odgovor pa samo eno vprašanje v premislek vsem subjektivnim silam in zadnjemu delavcu, ki je dal glas novim predstavnikom samoupravljalcev. Ali ne bi potrdili tudi čisto drugačnega predloga in izvolili čisto drugega delavskega sveta? Takšnega na primer, v katerem bi se delo 30% delavk (ob 45% zaposlenih bi se vsaj toliko spodobilo) in morda vsaj 50% res neposrednih proizvajalcev, pa ne bi bilo treba za lase vleči neposrednih proizvajalcev na kandidatno listo z izgovorom, da je tudi šef proizvodnje neposredni proizvajalec, saj mora vendar vsak dan večkrat skozi proizvodnjo, da o inštrukturu, ki je neprestano v oddelku, sploh ne govorimo.

Da so vprašanja bolj jasna, jih

moramo tako postavljati, čeprav nimamo ničesar proti moškim ne proti inštruktorem in šefom proizvodnje (tudi ti so samoupravljalci s povsem enakimi pravicami biti izvoljeni). Hkrati pa menda nimamo nič proti ženskam? Proti fizičnim delavcem? Proti mladini? Vendarle imamo nekaj proti njim: Ne zaupamo jim! Ne verjamemo v pravilnost njihovih samoupravnih odločitev! Če je samo to, potem je to nadutost zaradi nekaj let daljšega šolanja, če pa se celo bojimo njihovega neposrednega glasu v najvišjem organu Bresta, potem pa smo njihova slaba avantgarda.

Tako se ta ocena zaključuje spet doma v lastnih partijskih organizacijah, ki se same niso sposobne izkoptati iz imenitne zaprtosti vase, idejne raznolikosti, besednega saglašanja z načelno politiko in kompromisarstva ob sleherni konkretni preizkušnji.

Iztepsti ta prah iz osnovnih organizacij, vztrajno se učiti ne samo na napakah, tudi iz knjig in akcij, pogumno odpreti okna novim delavcem in mladini — to bodo tudi prve potrebne akcije komunistov na Brestu, ko bodo volitve v organe upravljanja za nami.

J. Praprotnik

Volitve v organe upravljanja

V preteklih dneh smo imeli v podjetju dokaj živahno »predvolilno dejavnost«. V vseh poslovnih enotah so bili sklicani zbori volilcev (to je zbori delovnih skupnosti), ki so istočasno kandidacijska telesa.

Vsaka poslovna enota je sestavila po dve kandidatni listi — eno s kandidati za centralni delavski svet in drugo s kandidati za delavski svet poslovne enote.

Prve predloge kandidatov je evidentirala mandatna komisija ob sodelovanju družbeno-političnih organizacij v podjetju (Zveze komunistov, sindikata in mladine). O teh predlogih so nato razpravljali vsi volilci in dodajali svoje predloge. Tako so izbrali v posameznih enotah skoraj še

enkrat tolikšno število kandidatov, kot bo izvoljenih članov.

Splošna ugotovitev je, da so člani delovne skupnosti letos izredno pozorno spremljali izbiro kandidatov in pri tem aktivno sodelovali, razen v eni poslovni enoti. Ne bom zapisal njenega imena, saj so v taki družini potem, kadar nastanejo kakršne koli težave, navadno najbolj glasni in valijo krivdo zdaj na enega zdaj na drugega, pa na samoupravljanje... Morebiti so pozabili, da sta prva koraka k odločanju prav izbira kandidatov in volitve.

O poteku volitev vas ne moremo še obvestiti, ker sovpadajo z izidom našega časopisa.

Z. Zabukovec

Naši ljudje

»Čez štiri mesece grem v pokoj« so bile prve besede mojega sogovornika, potem ko sva izmenjala nekaj besed ob pozdravu. »Veš, predčasno grem v pokoj, zato, ker slabo vidim, pa tudi zato, ker imam petintrideset let delovne dobe, petinpetdeset let sem star in zakon sedaj še omogoča, da se umaknem mlajšemu — ne da čakam štirideset let delovne dobe. Malo odstotkov bo manj — pa bo že.«

Imam vtis kot bi pisal o znanu iz sosednje ulice.

Jože Albreht

Jože Albreht, tehnolog v Tovarni pohištva Cerknica, je Cerkničan. Potem, ko se je izučil za mizarja, se je zaposlil v Cerknici in v Martinjaku, kjer je delal dve leti. Vse to je bilo pred vojno. Za delo je bilo težko, saj ni bilo razvite industrije — obrat v Martinjaku je imel okrog sto delavcev.

»Februarja 1941. leta sem se oženil. Aprila je bila kapitulacija

stare jugoslovanske vojske. V Sevnici so me ujeli Nemci in začelo se je štiriletno ujetništvo, ki sem ga preživel zvečina okrog Hannovera,« je rekel in pri tem z njemu značilno mirnostjo dal vedeti: pogled, skoraj z »ohceti« v ujetništvo. Da, tudi to je ena izmed zgodb, ki jih je spletla pretekla vojna.

»Repatriacija in iskanje dela. Našel sem ga na Jesenicah. Vendar ne za dolgo. Že delam kot kolonist v Veliki gredi pri Vršču. Pa ne dolgo, domov v Slovenijo me vleče,« nadaljuje in se spominja mladih dni, ki izginjajo in se ne vrnejo več.

»Leta 1950 sem prišel na Brest ali LIP, kot smo tedaj rekli. Delal sem v oddelku, kjer smo delali okna in vrata za barake, ki jih je tedaj proizvajalo naše podjetje,« nadaljuje.

»Da, spomnim se te delavnice, ki je bila od vseh objektov edina, ki je bila vredna tega imena, saj je bilo vse ostalo poleg za bojarno in »hangarja«, kot da se ima vsak čas podreti,« pripominim in ga spomnim dvaindvajset let nazaj.

»Potem pa kuhinjsko pohištvo, pa šolsko pohištvo, mize in mize za izvoz, pa ruske mize, pisalne mize za Anglijo — šivalno pohištvo, da, da takšna je bila pot do šestdesetih let. Med obnovo v letih 1959 in 1960 po požaru tovarne sem delal v proizvodnji, saj smo tedaj v improviziranih prostorih skoraj dosegli obseg proizvodnje kot pred požarom,« je hitel s pripovedjo, da bi ja ne pozabil zapisati značilnosti Brestovega razvoja.

»Kot vem, si veliko potoval,« sem ga podražil, čeprav sem vedel za vse poti v tujini, ki jih je opravil za Brest.

»Začelo se je 1957. leta, ko sem še z dvajsetimi delavci iz vse Jugoslavije delal šest mesecev v

Žene so praznovale

Švici. Delal sem v tovarni stilnega pohištva. To je bila prek sindikata organizirana izobrazba. Vendar je bil to šele začetek. Leta 1960 že montiram mize v Londonu, v letih 1962 in 1973 montiram šivalno pohištvo v New Yorku, v letih 1964 in 1965 montiram pisalne mize v Philadelphiji, našteva počasi, kot bi se hotel spomniti vseh prijetnosti in neprijetnosti teh montaž — če jih tako imenujemo.

»Po vrnitvi iz Amerike sem se zaposlil kot tehnolog v II. strojni. Toda miru še ni. Leta 1968 sem šel še za šest mesecev v ZDA, tokrat v Californijo. Montiral sem stiskalnice, ki smo jih dobavili v ZDA. Pot v Zahodno Nemčijo, ki je bila planirana za dalj časa, se je k sreči zelo hitro končala. Upam, da je zadnja,« je zaključil in se posmehal, kot se samo on zna.

Leta 1952 je začel graditi hišo na Peščenku. Tudi tedaj ni bilo lahko. Nobenih kreditov, podjetje kreditira cement. K sreči cena zemlje tedaj ni predstavljala skoraj nobene vrednosti.

»Težko si predstavljam podjetje nekoč in danes. Kaj šele, če pomislim na 1939. leto, ko sem

iskal delo, pa ga ni bilo,« vplete v razgovor, saj želi več govoriti o Brestu kot o sebi.

»Kaj misliš da bi morali še storiti?« ga vprašam, potem, ko ugotovim, da bi prav to rad povedal.

»Mislim, da je potrebna večja odgovornost po vsej tovarni. Preveč je drugih napak, konstrukcija mora zagotoviti konstrukcijsko kvaliteto, kontrola mora biti nepopustljiva,« odgovarja in pristavi: »Nikdar me ni bilo sram našega blaga, pač pa zamerim napakam, ki bi jih lahko ne bilo. Ali pa transport! Prepričan sem, da kontejnerji lahko rešijo polovico vseh tegob zaradi kvalitete. Polovico pa drugi.«

Preveč sva zašla v vprašanja podjetja. Toda kaj hočemo, saj se ne znamo pogovarjati o čem drugem kot o tovarni.

»Prosti čas porabim za urejanje vrta okrog hiše. Lovcem in ribičem nisem; prej mi bilo možnosti, sedaj je pa že malo kasno. Poljški lov v jesen je moj največji konjiček,« je s težavo povedal nekaj o sebi. Tak je Jože Albreht, tehnolog v II. strojni in prav je, da smo izbrali prav njega, saj bi nam skoraj že ušel v pokoj.

D. Trovšek

Tečaj površinske obdelave pred zaključkom

V Starem trgu je bil za obe poslovni enoti tečaj za delavce, ki delajo v površinski obdelavi lesa za dosego polkvalifikacije. Razen nekaj spodrslijajev je tečaj potekal redno v dveh skupinah. Težave so bile s tretjo izmenovo v Tovarni lesnih izdelkov, ki se niso mogli vključiti v redni cikel predavanja.

Predavanja so že mimo, ena skupina pa je že opravila izpite. Na izpitih se je pokazalo, da snov zelo dobro obvladajo, da so tečajniki vzeli zadevo resno, zato so tudi vsi izpite uspešno opravili. Kaj pa druga skupina? Ta je svoje znanje preizkusila 30. marca.

Pohvaliti moramo predvsem udeležence-matere, ki imajo kopic dolžnosti doma, pa so kljub temu redno hodile na predava-

nja, grajati pa je treba mlade.

S tem tečajem smo si pridobili izkušnje s predavateljskim kadrom, ki se je dobro izkazal. Dobra stran je tudi v tem, da domači najbolj poznajo težave, ki nastajajo v proizvodnji in so dajali poudarek na težavnejša poglavja.

Še vedno pa ostaja nerešeno vprašanje motivacije, ki je osnovni pogoj za uspešnost tečaja. Ne more si privoščiti, da hodijo na tečaj le tisti, ki razumejo pomen izobraževanja. Ustvariti moramo pogoje, da se bodo izobraževali vsi.

Vsak, ki se kakorkoli izobražuje, ima jasno predstavo, kaj bo z izobrazbo osebno pridobil. To pa ni rečeno — za pridobivanje polkvalifikacij. V tem pogledu bo treba nekaj storiti.

F. Turšič

Izvoz - da ali ne?

K tem sestavku me je spodbudil članek, objavljen v februarjski številki pod naslovom Največji izvozniki pohištva v Sloveniji. Če bi bil članek informativen, ne bi imel do njega nič pomislekov, ker pa so v članku nekatere trditve in očitki, moram nanje odgovoriti. Pisec se opira na neko filozofijo, ki jo je zgradil na preteklih izkušnjah in s tem povezal svoje stališče do izvoza.

Trditev opira na to, da je Brest prav na osnovi usmerjenosti v izvoz raste in se razvijal. Mislim, da je ta trditev bolj občutek kot pa dejstvo. Na osnovi česa se se potem razvijala druga, nam sorodna podjetja, ki niso bila tako izvozno usmerjena, pa za nami v nobenem primeru prav nič ne zaostajajo. Menim, da imajo posamezna izmed njih celo vsestransko in veliko prednosti.

Poglejmo samo nekaj primerjalnih podatkov med nekaterimi največjimi, nam najbližjimi podjetji! Eden izmed dokaj dobrih podatkov je delež sredstev ali stopnja zadolženosti kot se temu učen in pravilno reče.

Brest domače: tuje 65:35 1,30
Meblo domače: tuje 75:25 0,77
Marles domače: tuje 94:6 0,29

Leto 1971 (podatki za prvih deset mesecev)

Leto 1970	Razmerja	Stopnja zadolž.
Brest domače: tuje	57:43	1,34
Meblo domače: tuje	86:14	0,94
Marles domače: tuje	95:5	0,39

Akumulacija na zaposlenega v N din

I-IX leta 1970 in 1971	Indeks
Brest 10.707	5,909
Meblo 11.662	16,500
Marles 17.793	20,558

Celotni dohodek na zaposlenega v N din

I-IX leta 1970 in 1971	Indeks
Brest 56.697	74,515
Meblo 120.645	164,168
Marles 97.827	110,179

Osebnih dohodki in akumulacija na zaposlenega v N din

I-IX leta 1970 in 1971	Indeks
Brest 22.366	23,187
Meblo 29.377	37,045
Marles 33.855	41,565

Se bi lahko našteval, vendar menim, da je teh podatkov dovolj in da na njihovi osnovi lahko sklepamo, za kaj naj bi se odločil dober gospodarstvenik, ki sta mu poslovna in tržna osnovna usmeritev.

S tem, da trdimo, kako smo največji izvozniki, nismo napravili še ničesar pozitivnega. Da nas zaradi te usmeritve spremlja vrsta negativnih pojavov, pa je brez dvoma na dlani.

Logično in razumljivo je, da osebo nisem proti izvozu. Sem pa proti izvozu za vsako ceno. Če se moramo kot subjekt ponasati tržno, potem bom kot dober gospodar blago plasiral tja, kjer bom zanj več iztržil. Tako so se ravnali drugi in danes nimajo takih težav kot so pri nas. V toliko in toliko letih so si drugi nabrali toliko denarja (skladov), da danes nimajo težav z obratnimi sredstvi in z lastno udeležbo pri novih naložbah, kot jih imamo mi. Kje je potem dozdevna prednost, ki jo kot največji izvoznik imamo?

Nobenih prednosti nimamo, imamo pa vrsto težav, ki nas spremljajo prav zato, ker smo izvozno števal, ker bi se zadeva preveč usmerjeni. Teh težav ne bom razvlekla, številčni podatki pa so za to najboljši dokaz.

S svojo izvozno usmerjenostjo smo pomagali tistim, ki so bogateli na račun uvoza. Ne obsojam jih, saj jim je to omogočil naš sistem, ki je stimuliral tiste, ki so uvažali, ne pa tistih, ki so izvažali. Ti subjekti so se ravnali

poslovno, zato so njihovi skladi polni, imajo lepe osebne dohodka in ne vem, kaj še vse. Kaj pa imamo mi? Rezultat naše usmerjenosti je, da so naši skladi preskromni.

Dokler se družba ali družbena nadgradnja ravnata tako, kot se, potem sem proti taki usmeritvi. Iskati moramo najboljši izhod zase, ker tako dela tudi nadgradnja. Naša gospodarska politika ni usmerjena tako, da bi gospodarstvu omogočala kar najboljše rezultate. Usmerjena je tako, da bi iz gospodarstva čim več nagrabila. Dokaz temu so podatki o dohodkih proračunov in sredstev za sklade, ki se zbirajo pri nadgradnji. Poglejmo te podatke:

Dohodki v proračunu	Indeks
leto 1969	28.293
leto 1970	35.783
leto 1971	42.912

Dohodki skladov:

leto 1969	7.011
leto 1970	8.819
leto 1971	10.118

Samo dohodki od carin so se od leta 1969 do lani povečali za 95 %. Zakaj nismo nekaj teh sredstev namenili stimulaciji izvoza? Menim, da je vprašanje ravnotežja plačilne bilance stvar vse družbe, ne pa posameznikov. Zato morajo biti bremena enako porazdeljena na vse, ne pa, da so prizadeti tisti, ki izvažajo.

Vem, da je vprašanje realnega tečaja težka in zapletena stvar, ki je odvisna od mnogih dejavnikov, vem pa tudi, da je vsaka sprememba, ki je bila storjena

na področju paritete in vzporednih instrumentov za izvoznike slabša, manj stimulativna. Poglejmo samo zadnje spremembe! Vse carinske dajatve so ostale linearne, medtem pa so se izvozne premije krepko znižale. Kdaj bomo od besed prešli k dejanjem?

Še o tovarniški slepoti... Mislim, da izvoz in tovarniška slepota nimata nič skupnega. Če bi bil ta očitak omenjen kje drugje, bi z njim morda celo soglašal, ker pa se nanaša na našo izvozno usmerjenost, takšno, kakršna je, potem bi bili tega očitka potrebni drugi. Sicer ne pod naslovom tovarniška slepota, ampak pod naslovom komercialna slepota. Kaj smo kot podjetje na področju naše zunanje usmerjenosti napravili, da bi se kot subjekt otresli nadvladajočih izvoznikov? Odgovor je, da ničesar. Kaj smo napravili na področju raziskav trga in usmerjanja oblikovalne službe, da bi v doglednem času prišli do takih programov izdelkov, ki bi jih lahko plasirali tudi na zunanji trg, z našimi ljudmi?

Bore malo. Še vedno se oklepamo naročilniških programov, ker sami nečemo ali pa nismo sposobni napraviti česa več. Žalostno je to spoznanje, vendar resnično. Ali je treba tovarišem, ki se zavzemajo za drugačen pristop, pripisati industrijsko slepoto, če opozarjamo, da naša tehnologija in za galanterijsko proizvodnjo, ampak za velikoserijsko ploskovno? Če bi ta hotenja in pogoje upoštevali, potem ne bi bila akumulacija na zaposlenega na Brestu tako slaba. S precej manj zaposlenimi bi se upali v Tovarni pohištva Cerknica napraviti mnogo več.

T. Kebe

Do zdaj največji obseg proizvodnje

Zadnje mesece opažamo, da proizvodnja v Tovarni pohištva Cerknica nenehno narašča. To kaže na popolno utrditev razmer in na večje napore delovne skupnosti kot celote.

Vsi ukrepi in napor se kažejo v rezultatih, saj je bil v februarju dosežen do sedaj rekordni obseg v vrednosti 8,66 milijona dinarjev po cenah franco tovarna, po prodajnih cenah pa več kot 10 milijonov ali milijardo starih dinarjev.

Da so vsi sprejeti ukrepi rodili sadove, kažejo tudi podatki o višini proizvodnje, ki je bila dosežena po četrtnih obdobjih lani. Poglejmo te podatke:

I. četrtnje	15,975.000 N din
II. četrtnje	16,425.000 N din

III. četrtnje	19,567.000 N din
IV. četrtnje	19,803.000 N din

Iz teh podatkov je videti, da je proizvodnja stalno naraščala. Večji premik je bil dosežen v tretjem četrtnju, približno enaka je bila raven v četrtem, velik premik pa je znova napravljen letos. V prvih dveh mesecih letos smo napravili več kot lani v vsem prvem četrtnju.

Se bolj razveseljivo pa je, da se taka tendenca ohranja za mesece, ki so pred nami, čeprav bodo prav gotovo določena nihanja tudi v prihodnje. Upam pa, da se kaj takega, kot je bilo lani v prvem polletju, ne bo več ponovilo.

T. Kebe

Bolovanja naraščajo

Zadnje leto opažamo v Tovarni pohištva Cerknica veliko naraščanje bolovanj. Vse do lani so se bolovanja gibala dokaj ustaljeno. Bila so sicer skromna nihanja, vendar večjih odstopanj ni bilo. Lani pa je ta porast zelo občuten.

Poglejmo nekaj tabelarnih pregledov in videli bomo, da je temu res tako.

Skupno število ur, prebitih na delu:		
v letu 1969	1,322.900	100
v letu 1970	1,269.780	95,8
v letu 1971	1,328.450	100,2

Montažni trak v Tovarni pohištva Stari trg

Skupno število bolovanj do 30 dni:

v letu 1969	66.257	100
v letu 1970	61.505	92,8
v letu 1971	82.771	125

Skupno število bolovanj nad 30 dni:

v letu 1969	55.407	100
v letu 1970	61.237	110,7
v letu 1971	73.217	132,3

Relativno vzeto smo imeli od celotnega števila delovnih ur, opravljenih na delu

v letu 1969	9,2 % bolovanj
v letu 1970	9,6 % bolovanj
v letu 1971	11,7 % bolovanj

V tem so sicer zajeti vsi bolniški dopusti, vključno poročniški dopust.

Relativno vzeto je bolovanj kar za 27 % več kot leta 1969 in za 22 % več kot leta 1970.

Ker gre večina od tega na račun rednih bolovanj, postaja to naraščanje zaskrbljujoče, zlasti še, ker je po mednarodnih merilih normalno, da se ta odstotek giblje nekje med 4,2 in 4,5 %.

To je prav gotovo eden izmed vzrokov, da je naša produktivnost manjša, kot bi lahko bila.

Če računam, da je bila rast bolovanj tolikšna kljub temu, da je bil vsak tisti, ki je bolniški dopust koristil, materialno mnogo bolj prizadet kot bo v prihodnje, je nevarnost, da bodo še porastle. Zdravniški nadzor bi moral biti mnogo oostrejši, če hočemo ta pojav spraviti zopet v normalne meje.

T. Kebe

Avstrijski novinarji pri nas

14. marca je naše podjetje obiskala skupina avstrijskih novinarjev; v njej so bili Kurt Kirszén — APA, dr. Ernest Werner Nussbaum — ÖRF, dr. Erich Horn — Die Presse, Wolfgang Exel — Kronenzeitung in dr. Winfried Tschigol — Neue Zeit.

Prvi dan obiska so obiskali Gorenje v Velenju in Savo v Kranju. Bili so tudi na sprejemu pri predsedniku Gospodarske zbornice SRS Leopoldu Kresetu in na sekretariatu za informacije Izvršnega sveta.

K nam so prišli skupaj s predstavniki Gospodarske zbornice SRS. V razgovoru sta sodelovala z naše strani D. Trotošek in D. Mlinar. Novinarje je zanimalo, kako je s trgovino v Avstrijo in vzkroki, da je naš izvoz v Avstrijo tako majhen. V pogovih napovedanega znižanja uvoznih carin in večje liberalizacije bo morda ta izvoz uspešno povečati. Ogladali so si Tovarno pohištva v Cerknici, Salon pohištva in center IBM. Z ogledom so bili zadovoljni.

Nova rubrika

VI VPRAŠUJETE — MI VAM POSREDUJEMO ODGOVORE

Ugotavljamo, da so naši občani premalo obveščeni o različnih občinskih, pa tudi širših dogajanjih. Časopis Delo dobivajo le redki, radio malo poroča o delu in življenju v naši občini, Brestov obzornik pa je glasilo delovne skupnosti. Na uredniškem odboru smo se domenili, da bomo začeli v Brestovem obzorniku s novo rubriko »Vi sprašujete — mi vam posredujemo odgovore«. Poskušali vam bomo posredovati odgovore na različna vprašanja iz našega razvoja iz prve roke — od odgovornih ljudi. Ta rubrika naj bi tako postala tribuna obveščanja; uspela pa nam bo, če boste sodelovali v njej. Vprašanja s podpisom (anonimnih ne moremo upoštevati) naslovite na Uredniški odbor Brestovega obzornika.

25. obletnica podjetja - jeseni

Verjetno se še spomnite prve številke Brestovega obzornika, ki je prvič izšla prav za 20. obletnico podjetja.

To je bilo 25. oktobra 1967. leta. Letos pišemo 1972. leto, podjetje pa je bilo ustanovljeno jeseni 1947. leta. Torej petindvajsetletnica! Petindvajset let v razvoju Bresta. Če smo pred petimi leti napisali v uvodni članek: Tri obdobja razvojnih poti Bresta, bi mogli ob petindvajsetletnici zapisati še o četrtem in začetku petega obdobja v razvojni poti Bresta.

sta. Prav je torej, da proslavimo ta jubilej dela in uspehov!

Proslava petindvajsetletnice naj bi bila jeseni tega leta. Proslavo naj bi povezovala vrsta prireditelj, sprejemi in nagrade jubilejnim in druge oblike proslavljanja, o čemer bo treba pripraviti še podroben načrt. Prav je, da te slovesnosti začnemo pripravljati že sedaj. Mislim, da gre tu za vse dejavnike, za sindikat, mladino, gasilce, športnike, kulturne delavce in da bi vsi skupaj našli enoten nastop v teh prizadevanjih.

D. Trotošek

Dejavnosti z Bresta

Točilnica naše »menze« je imela ob zadnji histeriji — ob novici o podražitvi tobaka kar dva huda navala. Enega takoj po plači — podnevi, drugega pa malo pozneje — ponoči. Posledica prvega je čezmerno kajenje, posledico drugega pa bo določilo sodišče.

— 0 —

Salonu pohištva ni kaj reči, le najti ga je težko. Kupci imajo težave tudi s parkiranjem vozil. Zanimivo je, da ni nihče od nas nejevoljen...

— 0 —

Avtomatizirano kegljišče bo odprto 1. 4. 1972. Manjša slovesnost bo ob 19.00 uri. Obljubljajo, da bodo do tedaj uredili tudi parkirišče. Tako bodo naši kegljači lahko začeli trenirati za lesarstvo doma — ne pa v Loškem potoku, ali kako se temu Potoku že reče.

— 0 —

Brestovci se široko vključujejo v javno življenje in Cerknica ga ima nič koliko. Na zboru vo-

lilcev v kinodvorani v Cerknici nas je bilo ogromno — za pol menze. Menda so trem ali štirim pozabili poslati vabilo, bolj obveščeni pa trdijo, da neskončno zaupajo svojim voljenim predstavnikom.

— 0 —

V Planico nas je šlo še in še. Vemo za avtobus, ki jih je peljal 19 s šoferjem skupaj. Avtobus pa je bil moderen in dolg kot se spodobi, tako da ga je bilo treba v naših ovinkih malodane odnašati. Skoraj vsi so navijali za VOZIPIVA. Eden naših je šel čisto na vrh zaletišča, skakal pa ni, ker je imel težave z železom in vrtočlavo. Težave z železom in vrtočlavo pa so imeli tudi Brestovci pod skakalnico...

— 0 —

Za lesariado v juniju podjetja pridno pošiljajo prijave. Izmed prijavljenih podjetij imamo prijavo osmih podjetij, ki imajo prijavljene vse ekipe, med njimi je tudi Brest. — Nekaj dni pred rokom je bilo že 23 prijav.

Pred sprejemom občinskega proračuna

Znano je, da je treba za pokrivanje določenih skupnih potreb zbirati denarna sredstva. Ta sredstva se zbirajo na tri načine: z davki v neposredni obliki, s prometnim davkom kot posredni obliki, poleg davkov pa se sredstva zbirajo še s prispevki in taksami. Nas najbolj zanimajo neposredni davki in prispevki, ki jih prispevamo za pokrivanje (financiranje) skupnih potreb.

Prispevki, ki jih plačujemo ti, ki smo v delovnem razmerju: 0,76 % prispevek za republiški proračun, 3,44 % za šolstvo (repub. izobraževalna skupnost), 1,44 % za otroško varstvo, 0,20 % za zaposlovanje, 4,74 % za občinski proračun, ki se deli

na 3,20 % za osnovno šolstvo, in 1,54 % za občinski proračun. Vsi, ki smo v delovnem razmerju, plačujemo torej 10,58 % prispevkov od bruto osebnih dohodkov.

Kmetje plačujejo: 6 % republiškim prispevkov od katastrskega dohodka, 2 % republiškega davka od gozda, od vrednosti lesa, od omerjenega za posek na panju (okrog 40,00 din), 10 % občinskega davka od katastrskega dohodka za III. skupino zemljišč, 4 % občinskega davka od katastrskega dohodka za IV. skupino zemljišč (višinski preceji), 30 % občinskega davka od gozda od iste osnove kot republiški davek.

Poleg teh davkov plačujejo kmetje tudi zavarovano zavarovanje po stopnji 34 % od katastrskega dohodka in 400,00 din po gospodarskemu kot pavsal.

Kmetje pa so ooremenjeni takole:

20 % republiški davek od vrednosti lesa, na panju odmerjenega za posek, 30 % občinski davek od vrednosti lesa, na panju odmerjenega za posek, 30 % republiški davek od katastrskega dohodka od ne-gozdanin površin, 10 % in 4 % občinski davek katastrskega dohodka od ne-gozdanin površin.

Iz teh pregledov je videti, da so kmetje mnogo bolj obremenjeni kot pa nekmetje.

Poleg teh davkov je letos uveden davek na premoženje. Vsi tisti, ki imajo kmetijstvo in osnovni vir dohodkov, pa imajo premoženje, bodo obdavčeni, če imajo na dan dva milijona starih dinarjev dohodka na gospodarstvo, ali en milijon dinarjev na družinskega člana po stopnji trikratnega katastrskega dohodka.

Poleg teh prispevkov in davkov zbiramo še sredstva iz prometnega davka od blaga, prodajnega na drobno in iz različnih taks.

Iz vseh teh virov se bodo letos po predvidevanjih zbrala za pokrivanje občinskih splošnih potreb naslednja sredstva:

prispevki	7.929.000
davki	3.910.000
takse	681.000
različni drugi dohodki	1.070.000
Skupaj	13.590.000

Pod različnimi dohodki so mišljeni dohodki iz prispevka za mestno zemljišče in dopolnilno namenska sredstva za borbe in socialno ogrožene kmete.

Če podrobno analiziramo prispevke, ki so glavni vir dohodkov, se steče od zaposlenih 7.170.000 din, iz kmetijstva 840.000 din, od ostalih obrtnih dejavnosti pa 920.000 din. To so torej dohodki občinskega proračuna.

Poglejmo še, kam se ti dohodki usmerjajo oziroma, kje se trošijo:

za osnovno šolstvo	6.140.000
za kulturno-prosvetno dejavnost	260.000
za socialno skrbstvo	1.720.000
za zdravstveno varstvo	574.000
za komunalno dejavnost	307.000
za delo državnih organov	3.352.000
dotacija krajevni skupnosti	287.000
za dotacije družbeno političnim organizacijam	339.000
za negospodarske investicije	372.000
za negospodarske posege (regres za mleko)	159.000
za razne druge izdatke	80.000

Skupaj 13.590.000

Kot vidite, so vsi dohodki razporejeni in se pokrivajo z izdatki. Potreb je mnogo več, kot je zbranih sredstev. Zlasti je pereča komunalna dejavnost, za katero sredstev skoraj ni. Omenil bi še zelo pogoste pripombe o visokih kmečkih davkih. Iz kmetijstva se v občinski proračun zbere 84 milijonov starih dinarjev davkov. Izdatkov za pokrivanje izgub pri socialnem zavarovanju kmetov, delež občine pri pokojninskem zavarovanju kme-

tov, za preživitinski sklad in za regres pa je predvidenih 59 milijonov dinarjev. Torej se dve tretjini zbranih sredstev od kmetijstva vrne nazaj v kmetijstvo. O nekkih visokih davkih torej ne more biti govora. Dejstvo pa je, da je naše kmetijstvo nizko produktivno, z zastarelo tehnologijo, nizkimi donosi... Pogovoriti bi se torej morali, kako kmetijstvo napraviti donosnejše, da bodo kmetje te dajatve zmogli. T. Kebe

Krajevni praznik Rakeka

Rakek je letos ob tridesetletnici organiziranega odhoda Rakovčanov v partizane proslavil 13. marec še posebej slovesno. Preživeli borci so se zbrali na mestu svojega prvega tabora, nato pa obiskali vrsto naselij, kjer so preživljali prve dni in še kasneje, ko so se v različnih enotah narodnoosvobodilne vojske kot borci vračali na ta področja.

Na slavnostni akademiji je tovariš Jože Telič, predsednik občinskega odbora Zveze borcev Cerknica in poslanec republiškega zbora, nazorno prikazal zgodovinska dejstva iz obdobja pred

tridesetimi leti in govoril o pomenu množičnega odhoda Rakovčanov v partizane. Učenci Osnovne šole Rakek in gojenci Glasbene šole Franca Gerbiča so za to priložnost pripravili kulturni program. Prvak ljubljanske drame Boris Kralj je recitiral vrsto partizanskih pesmi. Ladko Korošec pa je zapel ob spremljavi orkestra Glasbene šole pod vodstvom prof. Rebolja več prigradskih pesmi. Zbor in orkester sta prvokrat izvajala posebej za to priložnost prof. Mirka Rebolja pesem Balon prijateljstva.

Razpis štipendij za letošnje šolsko leto

Za študijsko leto 1972/73 razpisujemo naslednje štipendije za visoke in višje šole:

1. Biotehniška fakulteta Ljubljana — lesno industrijska smer 6
2. Strojna fakulteta Ljubljana 1
3. Ekonomska fakulteta Ljubljana 2 moški
4. Filozofska fakulteta industrijska psihologija 1
5. VEKS Maribor zunanja trgovina 2 moški

splošna komerciala 1 moški
6. VSOD Kranj organizacijska smer 3

Poleg označenih in splošnih pogojev imajo prednost pri dodelitvi štipendij kandidati z boljšim učnim uspehom, ob enakem uspehu pa se upoštevajo še socialne razmere in krajevna bližina.

Prošnje z osnovnimi podatki o socialnem poreklu in prepisom spričevala naslovite na kadrovski sektor Bresta do 31. junija 1972.

Kadrovski sektor

Za letošnje turistično sezono se nam obeta, da bo grad Snežnik s 1. 4. 1972 odprt za obiske; tako so nam vsaj zatrdili v turističnem uradu v Cerknici. Menda bodo na voljo tudi vodiči...

6. marca je Skupščina občine Cerknica razpravljala med drugim tudi o predlogu spremembe odloka o zunanjem licu (beri: videzu) naselij v občini Cerknica. Odlok natanko določa ravnanje občanov in delovnih organizacij. Med drugim govori tudi o vprašanju, kako urediti obvezno odvažanje smeti na javna smetišča. Tod se je zapletlo. En zbor je večinsko zahteval urejena smetišča ob odvozu odpadkov na lastne stroške — torej tako kot doslej — ob poostreni inšpekcijski službi, drugi zbor pa je menil, da bi morali v naseljih Cerknica, Rakek in Lož-Stari trg uvesti režim enotnega odvoza smeti, ki naj bi ga organiziral najboljši ponudnik. Ta naj bi pripravil tudi stroškovnik svojih storitev. Za

vsa druga naselja pa naj bi obvezali krajevne skupnosti, ki naj bi uredile vaška smetišča o samoiniciativnem odvozu smeti in odpadkov.

Predlog odloka je bil tako zavrnjen, ustrezne službe pa bodo morale pripraviti nov predlog.

Naj bo odlok tak ali drugačen, kazno je, da imamo smeti kamorkoli pogledamo, največ ob vpadnicah, za vogali, ob vodah, odplake in gnojnice se razvijajo po vaseh, gnojnice so neurejene, podrti je še in še, razbitih plotov ni treba posebej omenjati, okolica blokov je kriminalna.

Vse to je rezultat naših navad in splošne kulture. Kdo bo napravil red — oblast vendar!

Na našo kulturo se res ni kaj prida zanesti.

Turistični pastorek

Tovariš Albin Milavec je že dvajset let turistični delavec. Tajnik ali predsednik turističnega društva, pa spet vodič po Cerknici, škocjanu ali po prepadih v Škocjanu — za »božji lon« seveda.

»Nikamor se ne premaknemo, nikamor,« mi je potožil oni dan. Povedal mi je še, da je sestavil seznam kandidatov za upravni odbor turističnega društva Cerknica. Malodane z vsakim se je pogovoril, vsi so mu obljubljali, da bodo prišli na sestanek, kjer bi sestavili predlog programa za prihodnje leto. Pa — nič. Na prvi sestanek je prišlo od 15 povabljenih 5, na drugi šest ljudi. Nerodno, a kaj hočemo, danes delamo le še za plačilo.

Ali v Cerknici res ne potrebujemo turističnega društva? Ali smo z drobnim turizmom opleli za večne čase? Ni informacij, ni spominkov, ni urejenih zelenic,

kažipoti in druga obvestila skripenčeno opozarjajo na naš odnos do teh »drobnarij«. Kdo bo številnim šolarjem povedal kaj o znamenitih kraških pojavih našega področja, kdo bo tujcu pokazal prenočišče?

Nihče. Mi smo drobnakarji. Mi rešujemo probleme načelno, velkopotezno, perspektivno. Vendar samo rešujemo in to že leta in leta. Rešili pa nismo še ničesar.

Ugotovimo vendar, ali potrebujemo v Cerknici turistično društvo ali ne! Če ga, mu pomagajmo, da bo zaživel, da bo tudi naš kraj majčkeno turističen, malo bolj privlačen, malo bolj odprt! Če ga ne... pa ostanimo Notranjci, pravzaprav Cerknici — zaprt znotraj svojih lepote! Čakajmo sami in se veselimo dni, ko nas bo princ iz pravljice popeljal na veliki turistični bal.

Z. Zabukovec

Imate devize?

»Kaj potem?« boste vprašali in pri tem nekoliko nezaupljivo pogledali.

Kar brez strahu. Ne kanimo vam poslati v goste kakšne posebne komisije, temveč sporočamo bralcem našega časopisa (in ti naj povedo naprej svojim znanjem), da smo registrirali podjetje tudi za maloprodajo za devize.

Tako lahko v našem SALONU POHISTVA V CERKNICI že od januarja letos dalje vse izdelke, ki jih tu prodajamo, kupite ne samo za dinarje, temveč tudi za konvertibilne valute. Plačate lah-

ko prek žiro računa ali pa neposredno pri blagajni.

Pri plačilu z deviznimi sredstvi dajemo kupcem ugodnost desetodstotnega popusta.

Lesariada '72

Dan, ko bodo v Cerknici zaplale zastave lesariade, se vse bolj bliža. Število prijav raste iz dneva v dan, saj je zadnji marec datum, do katerega morajo poslati prijavo vsi, ki žele sodelovati. Natančnejšega števila še ni mogoče povedati, ker je sestavek napisan pred tem dnem. Kaže, da smo število sodelujočih ekip kar dobro predvideli. V soboto 15. aprila bo v Cerknici zvečer tekmovalnih številk, kajti celotni raspored tekmovalj bo tiskan vnaprej in naknadnih prijav ne bomo upoštevali.

Svet za finance pri poslovnem združenju Les je na svoji seji v začetku marca razpravljal in sklepal o predračunu, katerega je predložil naš organizacijski komite. Sklenjeno je bilo, da bo združenje sodelovalo z zneskom sto tisoč din. Ta znesek naj bi pokrili stroške tekmovalj, pokalov in plaket, zaključne svečanosti in drugih stroškov, ki so v zvezi s tekmovaljem.

Naš organizacijski komite je medtem razpravljal predvsem o poteku priprav in o pripravi na skorajšnje organizacijske naloge. Te naloge so predvsem:

- formiranje častnega predsedstva,
- izdelava nadrobne načrta izvedbe lesariade,
- priprava tekmovalnih pozicij,
- definiranje lokacij tekmovalj,
- zbiranje dodatnih sredstev za izvedbo naloge, predvsem zaradi ureditve igrač, dopolnitve opreme in ostalih funkcionalnih izdatkov,
- zagotavljanje kontaktov s prajavljenici,
- priprava tekstov za bilten.

Po navodilih glavnega načrta bo treba opraviti v aprilu poleg omenjenih še naslednje naloge: prirediti z urejanjem in pripravo tekmovališča, oblikovati aparat za izvedbo iger in ga začeti pripravljati, začeti razgovore z zunanjimi sodelavci, zagotoviti transport, oskrbo, sodnike, definirati prostore in opraviti rezervacije. S krajevo skupnostjo v Cerknici bo treba pričeti z akcijo za olepšanje kraja in njegovo ureditev. Dela tako ne bo zmanjkalo. Vse bliže bomo 17. juniju, vse več ga bo. D. Trotošek

Šport - rekreacija

Koordinacijski odbor sindikata v našem podjetju je sklical posebne vrste sestankov. Takim sestankom pravijo iniciativni ali po domače: spodbudni. Sestanek je bil 14. februarja, vabljeni pa so bili delavci, za katere je znano, da se aktivno zanimajo za šport oziroma za rekreacijo.

Namen sestanka je bil dokaj jasen: razna legalna in »ilegalna« športna gibanja spraviti pod skupno streho, jih razvijati, širiti, skratka, organizirano voditi.

Ob ideji, da bi ustanovili športno društvo BREST, so imeli prisotni vrsto pomislekov. Prevladalo je mnenje, da v trenutnem položaju še ne kaže ustanoviti športnega društva iz več razlogov:

- Ne vemo, kakšen bo odziv med člani delovne skupnosti.
- Mnogi člani že delujejo v različnih društvih izven podjetja. Vprašljivo je, če bi hoteli izstopiti in se včlaniti v naše društvo, pa tudi BREST ne želi jemati članov drugim društvom.
- Želimo povečati število delavcev, ki bodo gojili šport oziroma rekreacijo, formalnih oblik pa se ljudje vsaj v začetku izogibljajo.

Navzoči so menili, naj pričnemo z neformalno obliko. Dejavnost v prihodnje bo pokazala, kakšne pogoje oziroma rezultate bomo dosegli, in na podlagi teh bomo poiskali nove organizacijske oblike.

Soglasno je bilo ugotovljeno, da v podjetju živahneje sodelujejo v naslednjih panogah:

- streljanje,
- šah,
- nogomet,
- kegljanje,
- balinanje,
- odbojka in
- namizni tenis.

Za vsako izmed teh panog so določili posebnega vodjo. Vsi vodje skupaj sestavljajo odbor za šport in rekreacijo pri sindikatu podjetja. Predsednik odbora usklajuje delo vseh panog, predlaga razdelitev finančnih sredstev, skrbi za potrebo dejavnosti in podobno. Glavna naloga v letu 1972 je vključiti v športno — rekreacijsko dejavnost čimveč sodelavcev iz vseh poslovnih enot, zagotoviti za to vsaj minimalne materialne pogoje, pripraviti tekmovalce za III. LESARIADO... Dela več kot dovolj, s tem pa si pridobivamo tudi izkušnje.

Z. Zabukovec

Šahovske novice

- PRVENSTVO CERKNICE ZA LETO 1972
- OBČINSKA SINDIKALNA ŠAHOVSKA LIGA
- DVOBOJ ŠD CERKNICA : ŠD ULAKA

- TURNIR SLOVENSКИH MEST — KOPER

Letošnji turnir za prvenstvo Cerknice je bil eden izmed najmočnejših doslej, saj so na njem

Srditi boji na šahovskem prvenstvu Cerknica

z manjšimi izjemami sodelovali najboljši šahisti Cerknice. Začetek je pokazal, da favoritom tokrat ne bo lahko, saj so nasprotniki prav nanje s podvojeno močjo usmerili svoje šahovsko znanje. Manjša ali večja presenečenja so bila neprestana. Večje izkustvo, pa tudi športna sreča sta odločali o vrstnem redu tekmovalcev, kar velja predvsem za zmagovalce turnirja (šest prvoplasiranih).

Anton Kraševac je tokrat dokazal, da že vrsto let sodi med najmočnejše igralce v občini. Njegov uspeh je zaslužen, nekoliko manj pa točkovna razlika pred zasledovalci. Lanski prvak Ivo Štefan in prvak Notranjske Anton Simičak sta si privoščila nekaj nepotrebnih spodrslijav. Zbrala sta enako število točk, njuno uvrstitev pa je odločil bolj uspeh proti zmagovalcem.

Vrzel za prvo trojko, ki je bila značilna za vsa leta doslej, se polagoma manjša. Janez Brešar je presenetil z doslej najzrelejšo igro. Škoda, da sta Jože Simičak in Sergej Turk v finišu, ko sta bila na pragu svojega največjega uspeha, močno popustila in končno le še pristala med zmagovalci (nad 50% osvojenih točk). Miro Mlinar, Branko Šebal, Miro Žunič, Janez Otoničar in drugi so igrali v okviru svojih možnosti. Z večjo zavzetostjo in z resnejšim pristopom k šahu njihovi uspehi v prihodnje ne bi smeli izostati. Štirje prvoplasirani so si pridobili pravico nastopa na šahovskem prvenstvu Notranjske.

I. OBČINSKA SINDIKALNA ŠAHOVSKA LIGA

Pobuda Šahovskega društva Cerknice, ki ima v svojem programu zahtevo po množični razširitvi šahovske igre, je postala ob razumevanju občinskega sindikalnega sveta uspešna. Pod njegovim pokroviteljstvom in v organizaciji ŠD Cerknica je bila prvič izpeljana občinska sindikalna šahovska liga. Razpisovalec je naslovil vabilo za to tekmovalje vsem sindikalnim organizacijam v občini. Sodelovanje je bilo manjše od pričakovanega (sedem ekip), čemur je bil glavni vzrok nezainteresiranost sindikalnih vodstev za to dejavnost. Zato soraje odgovorili na razpis negativno, kot da bi se potrudili sestaviti svojo ekipo (štiri člane).

Tekmovalje je teklo po enojnem liga — sistemu. Za glavne favorite so veljali Brest, Kovinoplastika in ŠD Cerknica.

Brest in Kovinoplastika sta bojevala bitko vse do zadnjega kola, ekipa občinske skupščine pa ni upravičila napovedi — predvsem zaradi slabših igralcev na zadnjih dveh ploščah. Poleg Kovinoplastike je z dobro igro presenetila predvsem ekipa BRESTA — SKS, ki se je uvrstila pred ekipo občinske skupščine.

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Danilo Mlinar. Urejuje uredniški odbor: Vojko Harmel, Vinko Mahne, Franc Mlakar, Jože Klančar, Danilo Mahne, Franc Mulec, Dubrovka Pazič, Miha Šepc, Franc Štrukelj, Dušan Trotošek in Zdravko Zabukovec. Tiska Žel. tiskarna v Ljubljani

KONČNI VRSTNI RED:

1. Brest — I. 18,5 točk
2. Kovinoplastika I. 18 točk
3. Brest — SKS 13,5 točk
4. ŠD Cerknica 13 točk
5. Brest — TP Cerknica 9,5 točk
6. Brest — TP Martinjak 7 točk
7. Kovinoplastika II. 4,5 točk

Za zmagovito moštvo so nastopili:

Ivo Štefan (5), Marjan Miletič (2,5), Marjan Winkler (6) in Miro Mlinar (5). Najuspešnejša tekmovalca lige sta bila Kraševac (Sob) in Winkler (Brest I.), ki sta osvojila za svoji mesti vseh 6 mogočih točk.

Ob zaključku je pokrovitelj podelil lepa pokala, diplome, priznanja in nagrade.

Tekmovalje je uspelo. Želja vseh pa je bila, da bi bila liga prihodnje leto bolj množična.

Dvoboj ŠD Cerknica :

ŠD Ulaka (Stari trg)

ŠD Cerknica je organizirala dvoboj z novo ustanovljenim šahovskim društvom ULAKA iz Starega trga pri Ložu. Desetčlanski ekipi sta odigrali hitropotezni dvoboj po ševeniškem sistemu (vsak član ekipe je igral z vsemi iz nasprotne). Zmagali so domačini z visokim izidom 71 : 29. Poraz gostov je vendarle časten, saj je bil to njihov prvi poizkus v tem načinu igranja. Obe društvi želita organizirati še več takih in podobnih tekmovalj, kar je v obojestranskem interesu — še posebej ŠD Ulaka, ki se želi kar najhitreje uveljaviti in vključiti v sistem tekmovalj v okviru Notranjske šahovske zveze.

Najuspešnejši pri domačinih so bili:

M. Winkler 8,5 točk (od 10 mogočih), I. Štefan, S. Turk, B. Šebal, M. Mlinar po 8 točk itd.

Najuspešnejši pri gostih so bili: J. Juvancič 6,5 točk, J. Perušek 5 točk, F. Plos, M. Božič 4 točke itd.

TURNIR SLOVENSКИH MEST

Na letošnjem tradicionalnem hitropoteznem turnirju slovenskih mest v Kopru je bilo 39 šest članskih reprezentanc slovenskih mest. To je najbolj množična šahovska prireditev v republiki. Cerknico je na teh tekmovaljih zastopalo Šahovsko društvo, ki pa je tokrat nastopilo z manjšimi močmi. Oslabljen ekipa ni imela možnosti za vidnejši uspeh (35. mesto), nabrala pa si je veliko potrebnih izkušenj.

ŠD Cerknica je med ligaškimi klubi v Sloveniji eno izmed redkih, ki jim hitropotezni sistem tekmovalja ne ustreza. Z vrsto takih tekmovalj pa bo mogoče odpraviti tudi to pomanjkljivost.

Za Cerknico so nastopili: T. Kraševac (7,5), T. Simičak (6,5), J. Brešar (5,5), M. Mlinar (6), B. Šebal (5), M. Žunič (0), J. Otoničar (3).

Zmagala je Ljubljana s 47 točkami pred Kočevjem 46,5, Domžalami 43,5 in drugimi.

KINO V APRILU

S prvim aprilom bodo večerne predstave ob 20. uri!

1. aprila ob 20. uri — nemški film Zakladi Aztekov. V tem napetem filmu bomo sledili iskalcem bajeslovnega zaklada v Mehiko. V glavni vlogi Lex Baxter.

2. aprila ob 16. in 20. uri — ameriški film Most pri Remaganu. Druga svetovna vojna se bliža koncu, edina ovira na poti proti Nemčiji pa je most, ki ga sovražnik trdovratno brani. V glavni vlogi George Sayer.

3. aprila ob 20. uri — ameriški film Krvava Mary — agent 007. Kriminalka, ki vas bo držala v napetosti do konca.

6. aprila ob 20. uri — italijanski film Blaznost. V samotni vili ob morju se poizkuša bogataš rešiti svoje ljubimke. V glavni vlogi Carroll Baker.

8. aprila ob 20. uri in 9. aprila ob 16. uri — ameriški film Okradi svojega bližnjega. Film prikazuje velik rop diamanov v Avstriji. V glavni vlogi Rock Hudson.

9. aprila ob 20. uri — ameriški film Rebus. Mody Jeff se znajde v neprijetni akciji, v kateri mora sodelovati z gangsterji in policijo. V glavni vlogi Lawrence Harvey.

10. aprila ob 17. in 20. uri — ameriški film Abot in Castelo srečata duhove. Stara mojstra smeja nas bosta zopet zabavala z enim izmed svojih komičnih filmov.

13. aprila ob 20. uri — angleški film Rodil se je upornik. Film prikazuje zgode in nezgode mladega novoporočenega para.

15. aprila ob 20. in 16. aprila ob

16. uri — nemški film Hura, šola goril! Peter Aleksander in Heintje nas bosta zabavala v komediji, polni smeja in pesmi.

16. aprila ob 20. uri — ameriški film Rio Bravo. John Wayne se nam bo tokrat predstavil kot upokojeni polkovnik, ki obračunava s tolpo zločincev.

17. aprila ob 20. uri — italijanski film Verjetno — najverjetneje. Zgodba o dveh dekletih, ki prvič nastopita službo v veleumstvu. V glavni vlogi Claudia Cardinale.

20. aprila ob 20. uri — ameriški film Zaljubljeni ženske. Film za zahtevnejše gledalce; drama, posneta po znanem romanu D. H. Lawrencea.

22. aprila ob 20. uri — ameriški film Odsev ljubezni. Pretresljiva drama o človeku, ki v trenutkih duševne krize pobije svojo družino.

23. aprila ob 16. in 20. uri — ameriški film Mrtev ali živ. Film govori o revolverašu, ki se noče predati oblastem.

24. aprila ob 20. uri — ameriški film Vrnitev v Batan. Film nas bo seznanil s teškimi boji med zavezniki in Japonci na Batanu. V glavni vlogi John Wayne.

27. aprila ob 20. uri — ameriški film John in Mary. Film govori o prvih spolnih izkušnjah mladih ljudi. V glavni vlogi Rustin Hoffman.

29. aprila ob 20. uri — francoski film Hibernatus. Luis de Funis nas bo zopet zabaval v svoji komediji.

30. aprila ob 16. in 20. uri — francoski film Čas volkov. Zagrižen boj med vodjo podzemlja in policijo. V glavni vlogi Robert Hossein.

V SPOMIN

1. marca 1972 je v starosti komaj 36 let podlegel zahrbtni bolezi naš sodelavec **SLAVKO MIHELČIČ**. Nihče si ni mogel niti zamisliti, da bo smrt močnejša od njegove volje do življenja, posebno pa še želje, da bi živel in delal med nami.

Član naše delovne skupnosti je bil več kot 12 let. Ves ta čas je bil marljiv, skromen, pošten in tovariški. S Slavkovo smrtjo je Delovna skupnost

Tovarne pohištva Stari trg

28. januarja je kolektiv Tovarne pohištva Martinjak izgubil svojega dolgoletnega člana **ROKA MATIJO** iz Grahovega. Star je bil komaj 44 let.

Tovariš Rok je bil v naši tovarni zaposlen od maja 1949. leta. Njegovo zadnje delovno mesto je bilo pri stružnici. Ves čas si je pri svojem delu po svojih močeh prizadeval, da je izpolnjeval zahtevane naloge.

Delovna skupnost
Tovarne pohištva Martinjak